

Proizvodnja in produk- tivnost

V mesecu marcu nam je ponovno uspelo povečati proizvodnjo v primerjavi s februarjem za 14%. Če pa upoštevamo, da smo imeli na razpolago 3 delovne dneve več, kot v februarju, znaša povečanje proizvodnje računano na delovne dneve v primerjavi z mesecem februarjem 2%.

Kumulativno je vrednost proizvodnje porasla v primerjavi s I. trimesečjem leta 1964 za 19,4%, število zaposlenih pa 4%, iz česar sledi, da je proizvodnost dela porasla za 15,4%.

Letni osnovni plan za I. trimesečje je dosežen s 26,1% iz česar sledi, da je tudi ta presežen.

Od važnejših proizvodov je bil presežen letni plan proizvodnje: surovega cinka in prahu, žveplene kisline, organskih barvil, Na-hidrosulfita, kromovega galuna, -Na-sulfida in modre galice.

V I. trimesečju je stekla proizvodnja naslednjih novih proizvodov: cinkovih cevi in žlebov, organolov in oljnatega minija.

V marcu smo dosegli izvoz v vrednosti 705.000 dolarjev, kumulativno prve 3 mesece pa v vrednosti 1.590.00 dolarjev, s čemer je bil kumulativni plan izvoza za I. tromesečje presežen za 50%.

RAZPRAVA NA OBČNEM ZBORU SINDIKALNE PODRUŽNICE

Pred nami so odgovorne naloge

Na občnem zboru naše sindikalne podružnice so se k razpravi prijavi številni člani kolektiva. V svojih razpravah so se dotaknili mnogih perečih problemov, katere bomo lahko rešili le s skupnim prizadevanjem celotnega kolektiva

Jožica Farčnik, dipl. ing.: Članom kolektiva je treba nuditi možnost izobraževanja. Le na ta način bodo uspešnejše sodelovali pri upravljanju, dosegali pa bodo tudi boljše proizvodne rezultate.

Ko govorimo o storilnosti, modernizaciji, o uvedbi novih tehnoloških postopkov vedno mislimo na tisti del sredstev, ki bodo ostala nam proizvajalcem kot osebni dohodek. Višji osebni dohodki morajo biti tudi naš cilj, saj je produktivnost odvisna od večje delovne storilnosti in boljših življenjskih pogojev. Vzporedno s tem se moramo tudi dogovoriti, kako bomo ta cilj dosegli. Povečanje osebnega dohodka samo po sebi nam nič ne koristi, če ne gre za dvig realnih osebnih dohodkov.

Povečanje realnih osebnih dohodkov pa je možno samo z ustreznim povečanjem proizvodnje. Za naše podjetje je značilno, da so strojne naprave

v veliki meri izrabljene. Povečanje proizvodnje pa ne sme iti na račun nadaljnje fizične obremenitve delavcev, ampak je potrebno iskati možnosti v povečani modernizaciji oziroma mehanizaciji proizvodnje itd. Nujno je iskanje novih proizvodnih procesov, bolj mehaniziranih, da bi tako odpravili težko fizično delo.

Če pogledamo, kakšno storilnost smo dosegli in kakšen je bil izkoristek časovnega fonda in če pogledamo, kakšni so vzroki za takšno stanje, se nam vsili mnenje, da so v našem kolektivu člani, ki poskušajo izkoriščati pravice na račun tistih, ki si prizadevajo, da bi čimbolj povečali proizvodnjo.

Če upoštevamo, da je v preteklem letu povprečno 300 delavcev dnevno izostalo z dela iz opravičenih in neopravičenih vzrokov je to velika ovira pri proizvodnji in pri povečanju osebnega dohodka.

Naloga sindikalne in vseh družbeno političnih organizacij je, omogočiti članom kolektiva, da si pridobijo čimveč znanja in strokovnosti in odstraniti ovire za hitrejšo ter uspešnejšo uveljavljanje organov opravljanja. Zato moramo vse člane kolektiva zainteresirati za splošno izobraževanje, ker bodo le na ta način sposobni delovati na različnih področjih dela.

Postavlja se vprašanje, zakaj pri nas še vedno niso zaživele delovne skupnosti, ki smo jim dali ustrezno mesto v našem statutu. Še vedno nimamo oblike za splošno delovanje članov našega kolektiva. Ali res nimamo problemov, o katerih bi morali razpravljati in odločati naši proizvajalci v kolektivu? Seveda, tu je zopet potrebno določeno znanje. Na podlagi izobraževanja bodo imeli naši samoupravni organi dovolj sposobnih ljudi, ki bodo lahko samostojno odločali in odgovarjali za svoje delo. Na tem področju ima sindikat obširne naloge in mora poleg ostalih družbeno političnih organizacij odigrati važno vlogo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V prvih jutranjih urah sta komisiji na obeh voliščih imeli polne roke dela, kajti volivci so prihajali v skupinah

VOLITVE V OBČINSKO SKUPŠČINO

V petek, 26. marca so volilci iz 4. in 6. volilne enote glasovali za odbornike v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine. V 4. volilni enoti je kandidiral glavni direktor podjetja, tovariš ing. Drago Čeh, v 6. volilni enoti pa tovariša Avgust Deržek in Branko Pustoslemšek.

Na obeh voliščih so se pojavili številni volivci že ob 4. uri, takoj ko sta bili volišči odprti. V 6. volilni enoti je do 12. ure glasovalo 76 odstotkov volilnih upravičencev, v 4. volilni enoti pa 72 odstotkov.

V 4. volilni enoti je bil izvoljen glavni direktor podjetja ing. Drago Čeh, v 6. volilni enoti pa Avgust Deržek.

Od 722 vpisanih volivcev v 4. volilni enoti jih je glasovalo 87,4 odstotkov, 11,8 odstotkov je bilo opravičeno odsotnih, 0,8 odstotka pa je bilo neopravičeno odsotnih. V 4. volilni enoti je

od 583 volilnih upravičencev glasovalo 82,5 odstotka, 10,5 odstotka je bilo opravičeno odsotnih, preostali del se pa iz neznanih vzrokov volitev ni udeležil.

Medtem ko so prihajali na volišče nekateri člani kolektiva iz oddaljenih krajev, čeprav so imeli prost dan in celo taki, ki so bili v bolniškem staležu pa nekateri, ki so bili ta dan na delovnem mestu — v Cinkarni, niso našli poti do volišča. Čeprav je odstotek takih primerov zelo majhen, nazorno kaže odnos posameznikov do skupnosti v kateri živijo in delajo.

VSEM DELOVNEM LJUDEM ČESTITAMO

1. MAJ PRAZNIK
DELA

DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE,
UPRAVA IN UREDNISTVO

Razprava na občnem zboru

Rudi MALINOVSKY: Zmanjšanje števila nesreč in izgubljenih dni je možno doseči z nizom ukrepov.

Primerjava rezultatov, doseženih pri preprečevanju nesreč z rezultati iz leta 1963 je pokazala občutno poslabšanje na splošno pri vseh kazalcih. Zavedati se moramo, da naše prizadevanje za preventivno preprečevanje nesreč ni pokazalo posebnih uspehov. Samo s poostreno kontrolo nad izvajanjem varnostnih ukrepov bi bilo možno zmanjšati število poškodb za okoli 17 %.

Zanimivo je to, da je v proizvodnem procesu naraslo število nesreč v primerjavi s preteklim letom za 17,6 %, medtem pa je pri raznih vzdrževalnih delih za 45,7 %. Pri raznih delih, ki niso povezana z vzdrževanjem ali s proizvodnjo, smo zabeležili za 50 % več nesreč kot v letu 1963. Iz navedenih podatkov opazimo, da smo dolžni posvetiti pozornost varnostnim ukrepom ne samo pri proizvodnji, temveč tudi pri vzdrževalnih delih.

Po temeljiti analizi nesreč pri delu je ugotovljeno, da so potrebni naslednji ukrepi, če hočemo zmanjšati število nesreč:

Organizirati je treba dopolnilno izobraževanje nadzornega osebja (higiensko tehnična in požarna varnost).

Materialno zainteresirati nadzorno osebje za kontrolo izvajanja vseh varnostnih ukrepov ter varnostne discipline.

Poostriti kriterij za prijavo nesreč pri delu, do katerih je prišlo zaradi malomarnosti ali nediscipliniranosti, če potrebno zdravljenje teh ne presega 3 dni.

Izboljšati evidenco uporabe osebnih zaščitnih sredstev in izvajati kontrolo uporabe teh.

Stojan PREDIČ, dipl. ekonomist: Problemi, ki so se pokazali ob letni inventuri v našem podjetju:

Delovni kolektiv Cinkarne upravlja z velikimi sredstvi, ki jih je naša socialistična družba dala na razpolago. Iz tega izhaja, da je odgovornost in gospodarska vloga kolektiva ogromna in zahteva od vsakega člana racionalno gospodarjenje za dosego čimvečjega dohodka in participacije pri delitvi dohodka. Ob letni inventuri pa so se pokazale mnoge pomanjkljivosti, v nekaterih sektorjih, obratih in delavnih evidencah ni popolnoma ažurna — inventarne knjige, kartoteke ali orodne knjižice. To se je tudi pokazalo pri izgubi, zlomu ali neuporabnosti kakšnega orodja ali materiala — ob takih primerih ni pravočasnih pismenih predlogov za komisijski odpis tak-

šnega drobnega inventarja in potrošnega materiala. Tudi pri številu delovnih oblek in drugih zaščitnih sredstev so se v nekaterih obratih izkazali primanjkljaji, v drugih pa presežki. Vse to je posledica neažurne evidence, ker zadolžene osebe ne skrbijo za to, da tistega, ki odide iz podjetja oziroma obrata takoj ne razdolžijo z opremo, ki jo ima.

Sindikalne podružnice našega kolektiva morajo takim problemom posvetiti posebno skrb ter pri odklanjanju teh nepravilnosti pomagati obratovodstvu. S takojšnjo rešitvijo takih problemov bi v veliki meri prispevali k zmanjšanju poslovnih stroškov podjetja, kar pa vpliva na zvišanje dohodka oziroma rentabilnosti poslovanja.

Spregovoril bi še o disciplini v podjetju. Delovna disciplina se je precej izboljšala; kljub temu pa število disciplinskih prekrškov še nadalje narašča. Menim, da bi morali ostreje kontrolirati prihajanje in odhajanje z dela ter obnašanje med delovnim časom. Delovna disciplina bi se izboljšala s pravilnikom o disciplini. Sindikalne podružnice bi morale tudi ta problem obravnavati, morale bi poskrbeti za izboljšanje discipline s konstruktivnimi pred-

Ivan FEGEŠ: Vso pozornost je treba posvetiti vzrokom nesreč in njihovim posledicam. Tako bomo zavarovali proizvajalca in zagotovili izpolnitev planskih nalog.

Ce pogledamo v poročilo o poslovnih rezultatih Cinkarne za leto 1964 prikaz izkoristka časovnega fonda, vidimo, da v strukturi elementov, ki so vplivali na zmanjšanje izkoristka časovnega fonda močno izstopa bolovanje. Izpad je napram izpadu v letu 1963 višji za 1,11 %. Samo obolenja so v letu 1964 zahtevala za 0,93 % večji izpad kot v letu 1963. Ravno tako se je povečal izpad delovnih dni zaradi obratnih poškodb za 0,18 %. Če preanaliziramo vzroke staleža, vidimo, da na obratne poškodbe odpade 16,7 % staleža na poškodbe izven dela 14,9 %, tuberkulozna obolenja 5,1 %, na poklicna obolenja 0,2 %, na ostala obolenja pa 65,1 %. Zadovoljiva je ugotovitev, da število nezgod izven dela upada, nikakor pa nas ne morejo zadovoljiti obratne poškodbe, ki so v letu 1964 porasle tako po številu kot po izpadu delovnih dni. Obratne poškodbe so zelo resen problem, ki pa ni nerešljiv.

To bi bil nekako bežen prikaz lanskoletnega bolniškega

staleža, bežen prikaz števil, odstotkov, ki so zaskrbljujoči, ki nam dajo precej misliti. Vendar so le številke — ki veliko pomenijo, veliko predstavljajo, so pa nazadnje le mrtvi pojmi. Ko obravnavamo bolniški stalež je potrebno, da sežemo globlje od primerjav, števil in odstotkov, da sežemo do človeka. Da se zamislimo v tistih 1.600 in še toliko ljudi, ki so lansko leto болоvali, v tisto število ljudi, ki so se lansko leto poškodovali na delu. Ravno tako kot vemo, da je med temi precej resnih in zelo resnih bolnikov, vemo tudi, da je med temi tudi več ali manj ljudi, ki za njih tega ne bi mogli trditi. Naloga kolektiva je, da odkrije te ljudi in jim prikaže škodo, ki jo z namenskim bolovanjem povzročajo sebi, svojim delovnim tovarišem in kolektivu, da jim predoči posledice, ki lahko sledijo in, da napram nepopoljšljivim strožje ukrepa — da jim pokaže, če bo potrebno tudi dokaže, da za take v kolektivu ni mesta. Po izločitvi teh, bodimo prepričani, da jih bo še ostalo zelo visoko število, ki so staleža bili in še morda tudi bodo potrebni. Ostala nam bo številka, na katero moramo gledati resno in jo tudi (Nadaljevanje na 3. strani)

Po V. kongresu ZKS

V. kongres Zveze komunistov Slovenije, ki je bil od 17. do 20. marca v Ljubljani — udeležilo se ga je nad 700 delegatov in gostov iz vseh krajev Slovenije — je potekal v duhu in smernicah VIII. kongresa ZKJ. Njegovo delo je bilo usmerjeno predvsem na tista področja našega družbenega razvoja in gospodarstva, katera so v sedanjih pogojih najbolj pereča.

Poročilo CK je podal tovariš Miha Marinko. Govoril je o pomenu VIII. kongresa ZKJ, o družbeno ekonomskem razvoju, nadalje o vlogi delovnih organizacij ter družbeno političnih skupnosti pri realizaciji osnovnih nalog družbene graditve, o nekaterih družbeno ekonomskih aspektih mednarodnih odnosov, vse to je tvorilo bogato gradivo za razpravo na kongresu.

Razprava je predvsem pokazala na določene uspehe v našem političnem in gospodarskem življenju, pa tudi na negativne pojave, ki spremljajo naš razvoj, posebno v gospodarskih organizacijah. Diskutanti so opozarjali na določene napake in dajali predloge za boljše gospodarjenje in odpravo napak, ki pa so prehodnega značaja.

Zato je kongres na osnovi obširne razprave s področja razvijanja in dela samoupravnih

organov, utrjevanja našega gospodarskega sistema in gospodarstva na sploh — financiranje negospodarskih dejavnosti in pomoči gospodarsko nerazvitim področjem — sprejel resolucijo za nadaljnje delo komunistov in odpravo napak, ki so se pojavile pri dosedanjem delu.

Pred komuniste Cinkarne so postavljene odgovorne naloge, predvsem na področju gospodarstva, dviga proizvodnje in temu primerno tudi osebnega standarda, kakor tudi izkoriščanja vseh notranjih rezerv, vključevanje naše gospodarske organizacije v mednarodno delitev dela. Imeti morajo posluš za odkrivanje škodljivih tendenc, ki izhajajo iz preživele oblike administrativnih intervencij v gospodarstvu, v zmanjševanju prekomernih investicij. Posebno pozornost je treba posvetiti samoupravnim organom in dejavnosti, njihovem delo-

vanju ter sprejemanju sklepov. Posvetiti morajo vso pozornost razvijanju socialističnih odnosov med člani kolektiva, njihovu kulturnemu in političnemu izobraževanju. Le tako bodo lahko sledili ali odločali o vseh dogajanjih v kolektivu, ali komuni.

Tovarniški komite in osnovne organizacije bodo morale usmeriti plan dela v duhu in smernicah te resolucije ter angažirati vse organizacije ter celotni kolektiv za izvajanje teh načel.

Pri njihovem doslednem in brezkompromisnem uresničevanju morajo biti vzgled komunisti. Njihovo delo se mora čimprej odražati v samem kolektivu pa tudi izven njega.

Omeniti moramo, da so naš kolektiv zastopali na kongresu trije člani izmed katerih je bila izvoljena v CK tovarišica ing. Jožica Farčnik. Tu imamo poročstvo, da bomo imeli veliko oporo pri svojem nadaljnjem delu, kajti izkušnje in smernice, katere bo dobila na našem najvišjem republiškem političnem forumu, bo kot sekretar tovarniškega komiteta lahko uspešno posredovala in uresničevala preko organizacije ZK in celotnega kolektiva.

S. S.

Zmanjšati je treba število nesreč

(Nadaljevanje z 2. strani)

resno obravnavati — ne kot število, temveč kot ljudi, ki so del naše družbe, del našega kolektiva, del nas samih. Za te ljudi moramo storiti več, dolžni smo ugotoviti, vzroke in izvore obolenj, poškodb in dolžni smo te vzroke tudi odstranjevati.

Navedene številke so visoke, zaskrbljujoče, a še bolj zaskrbljujoče in višje bi bile, če bi imeli izračune o posledicah, ki jih obolenja in poškodbe povzročajo posamezniku, in če bi imeli izračunan odstotek zmanjšanja njihove fizične sposobnosti in odstotek njihove invalidnosti, da ne govorimo o odstotku skrajšanega življenjskega obdobja.

Roman TERGLAV: Mladi bi morali aktivneje sodelovati pri vseh dogajanjih v naši sredini.

Važen vzrok za premajhno aktivnost mladih je slabo poznavanje našega gospodarskega sistema in tudi preskromno znanje predvsem mladih v samoupravnih organih. Za tako stanje lahko krivimo poleg sistema našega šolstva, ki daje premalo uporabnega znanja, tudi organizacije ZM in vse subjektivne sile, saj smo zelo malo storili, da bi izboljšali situacijo. Med mladino je premalo razprav o problematiki, s katero se srečujejo samoupravni organi od EE pa do CDS. Mladina bi morala biti v prihodnje bolj

mogeno celotno. Zavzeti pa bo treba energična stališča vseh, kjer bomo začutili oddvajanje vodstev od mladine, saj je to bil v zadnjem času pereč pojav v nekaterih obratnih aktivnostih.

Sodelovanje med subjektivnimi silami bi naj v prihodnje še bolj zavzelo različne oblike in poti: predstaviški sistem, sinhronizacijo programov, zadolžitve članov itd. Pri tem se pojavlja vprašanje uspešnosti oblik sodelovanja, zlasti še ob upoštevanju samostojnosti organizacije. Izkušnje kažejo, da je sodelovanje najuspešnejše, če so subjektivne sile sodelovale pri vsebinski opredelitvi dela ZM, posebno še pri opredelitvi ciljev

rast ob tem, da mora biti izobraževanje vzajemna obveza vseh subjektivnih sil ne pa odraz individualnih hotenj.

Karlo SAGADIN: Naši delovni uspehi so odvisni od prizadevanja vsakega posameznika.

Znano nam je, da bo potrebno veliko prizadevanja, če hočemo uresničiti naše cilje. Najtežje naloge nas čakajo na področju gospodarstva, kjer obstojajo veliki problemi, ki jih bodospremljale tudi velike težave. Tudi Cinkarna je eno izmed podjetij, ki se razvija iz zastarele v moderno industrijo. Za to pa bodo prav gotovo potrebni velikanski napor nas vseh.

Predvsem je potrebno, da smo dobro organizirani in da vsak na svojem delovnem mestu do maksimuma razvije svojo sposobnost. Pred nekaj leti smo sprejeli novo organizacijsko podjetja, dodatno k temu izdelali nove pravilnike, sprejeli nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, ki je bil s 1. julijem leta 1964 ponovno korigiran in izdelali še nekatere druge predpise, ki regulirajo položaj delavcev na vseh nivojih; predvidene so dolžnosti, pravice itd. V letošnjem letu bo potrebno sprejeti še nekatere druge notranje predpise, predvsem pa pravilnik o delovnih razmerjih, ker bo v kratkem času sprejet nov zakon o delovnih razmerjih.

Vsi ti predpisi naj bi zagotovili pravilno funkcioniranje vseh služb v našem podjetju, ki jih bo potrebno še utrjevati in izpolnjevati glede na perspektivni razvoj tovarne. Sami predpisi pa ne pomenijo, da bo vse v redu in da bodo vsi problemi rešeni, da bomo dosegli večjo proizvodnjo, višjo produktivnost itd.

Če hočemo izboljšati naš položaj, zvišati naše osebne dohodke, potem moramo brez sentimentalnosti in kompromisov napovedati boj vsem slabostim, ki nas močno ovirajo, da bi dosegli še boljše uspehe. Vzemimo samo neopravičeno izostajanje in razne druge odsotnosti z dela do visokih odstotkov, bolovanj pa bomo videli, da se tu da še marsikaj storiti. Prav je, da razumemo težave posameznih naših delavcev, da humano ravnamo, kadar gre za določene manjše slabosti in napake, ne smemo pa v nobenem primeru popuščati onim, ki hočejo živeti na račun kolektiva; neopravičeno izostajajo z dela, ne opravljajo svojih nalog, ugovarjajo predpostavljenim, se pripravljajo sodelavci, hodijo vinjeni na delo,

(Nadaljevanje na 4. strani)

V soboto, 6. marca so naše žene praznovalе svoj praznik — Dan žena. Predsednik Izvršnega odbora sindikalne podružnice je navzoče pozdravil in jim čestital njihov praznik. Po bogatem kulturnem programu so bile udeleženke pogostene. Prijetno razpoloženje je trajalo pozno v noč

Da je očuvanje zdravega človeka na delovnem mestu naša dolžnost nas opozarja tudi 21. člen ZDR. Ta člen nam nalaga širše in težje odgovornosti ter dolžnosti kot se jih včasih zavedamo. To odgovornost lahko zmanjšamo samo na ta način, če bomo delavca strokovno usposobili za opravljanje svojega dela, ga temeljito spoznali z njegovim delom, ga spoznali z nevarnostmi, ki mu pretijo na delovnem mestu in da bomo nenehno vodili kontrolo nad vzdrževanjem varnostnih naprav in uporabi zaščitnih sredstev. Če se lotimo organiziranja in zavestno izvajanja vsega tega, bo ostal marsikateri delavec zdrav in nepoškodovan. Večkrat se pojavi vprašanje, kam s poškodovanci tako zvanimi »gipsarji«, kje bi se jih dalo v času nošenja mavca še zaposliti. Nujno je, da se v ta problem bolj poglobimo, da ga zatremo že v kali — še preden je potreben mavec.

Samo tako bomo družbi ohranili zdravega človeka in delavca na delovnem mestu in si tako zagotovili izpolnitev letnih planov, s tem pa izboljšanje življenjskega standarda delovnega človeka — proizvajalca.

pozorna pri reševanju določenih vprašanj in bo morala na razne pojave pravilno in pravočasno reagirati. Mladinska organizacija v našem podjetju je žal pogosto ostala slepa in zaprla v ozko mladinsko problematiko, ko je bilo potrebno odgovarjati na važna vprašanja.

Mladi se danes čedalje bolj vključujemo v naše družbeno in delavsko samoupravljanje kot enakovredni partnerji, vendar pri tem nismo vselej uspešni. Žal pa pri našem delu prihajamo zelo pogosto v razkorak s potrebami v praksi, ko na eni strani govorimo o potrebah v naših organizacijah, na drugi strani pa pozabljamo na naše dolžnosti. Mlademu človeku moramo dati nekaj oprijemljivega — to je konkretno delo, pri tem pa izbrati oblike in metode dela skozi vsebinske potrebe. O tem, kdo je odgovoren za vzgojo mladega človeka imamo različne pojme, žal pa v praksi odstopamo od jasno zastavljenih stališč. Upoštevajoč programska načela in statut ZM bomo morali v naslednjem obdobju dati več poudarka skrbi za mladega človeka in seveda dejavnost organizacije razvijati tako, da bo članstvo tvorilo ho-

aktivnosti, ki so imeli širši družbeni značaj, aktiv Zveze mladine pa mora pri tem upoštevati individualne interese in sposobnosti mladih članov.

Pri tem pa ne smemo pozabiti, da mladi delavci, član ZM sodeluje tudi v drugih družbeno političnih organizacijah, društvi, organih upravljanja itd. ter s svojo aktivnostjo in usposobljenostjo opravlja tudi delo v njih.

Ustrezna delitev dela med organizacijami je že doslej pokazala, da bo morala ZM napraviti največji korak na polju idejno vzgojnega izobraževanja, z rekreacijo in ostalimi oblikami pa se bodo bavile specializirane organizacije.

Mladega človeka moramo vzgajati le v delu in po tem bomo ocenjevali vsakega posameznika. Mlad občan pa bo koristen naši skupnosti takrat, ko bo videl v našem razvoju samega sebe in svojo perspektivo, ko bo sproti informiran o dogajanjih v naši družbeni skupnosti. Nenehno si moramo prizadevati, da se bo delo aktiva vsebinsko dopolnjevalo, saj je potrebno več dela z mladino — ne samo z vodstvi — in skrbeti za njeno strokovno in politično

Povečana aktivnost upravljalcev

(Nadaljevanje s 3. strani)

razgrajajo in razbijajo v samostojnih domovih, kršijo predpise o urejevanju prometa v podjetju itd.

Vse to pa pomeni za nas veliko izgubo, ki jo morajo nadoknaditi prizadevni, marljivi in disciplinirani delavci, ki seveda z vso pravico terjajo utrjevanje discipline in reda v podjetju. Vse to pa ne bo šlo samo od sebe, stanje ne bodo uredili samo notranji predpisi, ampak smo mi, vsi odgovorni, kako se bodo stvari nadalje razvijale in kakšni bodo naši notranji odnosi. Imamo številne pojave, da posamezni tovariši, žal večkrat tudi člani ZK, popuščajo raznim slabostim, ne ukrepajo ali pa zelo blago ravnaajo, kadar je treba utrjevati disciplino, vse to pazigovorom,

Imamo lahko idealno organizacijo, do podrobnosti izdelane predpise, poslovniške ipd., toda, če ne bo osebnih zavzetosti vsakega posameznika in seveda tudi osebnih odgovornosti, potem ne bomo mogli opraviti tako velikih in težavnih nalog, ki nas v letošnjem in prihodnjih letih čakajo. Menim, da je potrebno zaostri kritičnost, kaj je prav in kaj ni. Nekateri tovariši delajo napake, za katere pa menijo da niso tako hude, češ saj drugi delajo še večje. Drugi zopet menijo, če je kaj narobe, so tega krive okoliščine, organizacija dela, slabi odnosi itd.

Pri razvijanju in utrjevanju zavesti bodo potrebni veliki napor, zlasti pa bo potrebno posvetiti več pozornosti mladim kadrom, ki prihajajo iz šol in se šele uvajajo v proizvodnjo.

lo široke. Spremljanje poslovnih rezultatov podjetja, in rezultatov kvalitativnega poslovanja ter potrditev ZR za leto 1964 pa dokazuje, da je bilo poslovanje pravilno, da je bilo delo in aktivnost samoupravnih organov pravilno usmerjeno.

Nadaljna točka je bila potrditev družbenega plana Cinkarne za leto 1965. V tej zvezi se je pokazala velika zainteresiranost pri članih samoupravnih organov o vprašanju surovin, preskrbe z materialom in za vodenje nadaljnje politike izvoza in uvoza.

Zanima nas, kakšno bo poslovanje v prihodnjem letu. Samoupravni organi so vzeli za izhodišče standarda našega človeka in razširitev asortimana. Zelo važna točka je bila sprememba pravilnika o delitvi OD, o kateri je govoril predsednik in je v svojem referatu tudi pravilno ocenil, da je bilo to popravilo napak, ki pridejo za nami in katere je treba stalno sproti reševati. Poleg tega je bilo s tem v zvezi in v zvezi z zmanjšanjem fluktuacije delovne sile sprejetih še nekaj važnih sklepov, predvsem dodatek na podražitev in dodatek v topilnici, ki naj bi vplival na zmanjšanje fluktuacije delavcev. V samoupravnih organih je bilo precej razprav o povečanju OD v letu 1965. Veliko zanimanje je vladalo za nove investicije. Razpravljalo se je o stanovanj-

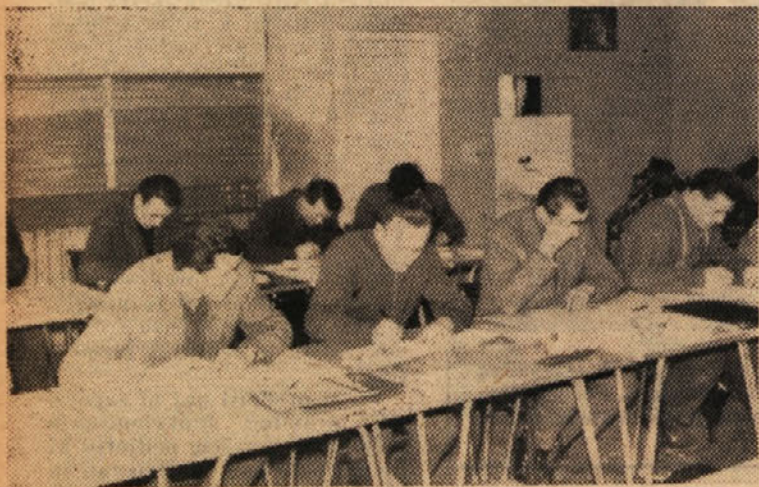
ski izgradnji, pri čemer je obstojala tendenca, da se čimveč sredstev, ki so na razpolago, da za individualno izgradnjo.

Ob lanskoletni poplavi je UO sestavil komisijo za ocenitev škod, proučil poročilo komisije in sprejel nekatere sklepe, obenem je poleg SP odobril pomoč poplavljenecem v višini 400.000 dinarjev. Diskusije po vprašanju zdravstva, tehnične zaščite, higienske zaščite in socialnega zavarovanja so bile na dnevnem redu na DS EE in CDS pa tudi DS delovnih skupnosti.

Skrb za človeka, ki je ena najvažnejših točk, za katere se more boriti sindikalna organizacija, se je odražala v tem, da smo rešili veliko stanovanjskih problemov, probleme posameznikov na njihovih delovnih mestih (prevoz delavcev, dodelitev dodatka v letnih mesecih, izboljšanje kavitete toplega obroka, reševanje raznih vprašanj poedincev itd.) Nadalje je UO reševal nekatere prošnje in priitožbe, dajal pomoč šolam itd., obravnaval je predlog za izgradnjo nove menze in otroškega zavetišča. V tem smislu je bilo v okviru naših možnosti veliko storjenega.

Ena važnih točk je bila utrjevanje discipline. Če kratko povzamemo nekaj točk vidimo, da so uspehi že tu, da se je v IV. četrtletju zmanjšala fluktuacija delovne sile.

(Nadaljevanje na 5. strani)

»RISBA POVE TISOČ BESED«. Tečajniki iz strojnega obrata pri pouku tehničnega risanja

da je pač težko, saj smo vsi ljudje, zakaj bi se zamerili drug drugemu ipd.

Prav res, vsi smo ljudje in imamo enake pravice le tedaj, če vestno izpolnjujemo dolžnosti in imamo do svojih sodelavcev pravilne socialistične odnose. Kadar pa zavestno ali po malomarnosti kršimo ustaljene in pisane norme, potem seveda nismo enakopravni oziroma nimamo enakih pravic. Problem, ki jih bomo morali reševati danes in jutri niso lahki, prepričan sem pa, če se bomo kot člani sindikata, zlasti pa kot člani ZK, v polni meri angažirali na svojih delovnih mestih, odločno zavzemali stališča do določenih vprašanj in napovedali boj vsem slabostim in napakam, ki so se v letu 1964 močno razpasle, bomo tudi uspeli.

Ing. Anton BENCINA: V preteklih osmih mesecih, so člani samoupravnih organov pokazali veliko zanimanje za reševanje obratnih problemov.

Samoupravni organi so bili precej aktivni. V osmih mesecih je bilo 10 sej CDS in 15 sej UO. Udeležba je bila dokaj boljša kot v preteklem letu. Diskusije posameznikov so bile plodnejše in koristnejše. Nekateri člani pa še slabo ali sploh ne sodelujejo v razpravi. Zato priporočamo, da prihodnji sindikalni odbori preanalizirajo posameznega kandidata. V organe samoupravljanja naj bodo izbrani tisti tovariši, ki so že pokazali določeno aktivnost in bodo v tem oziru več prispevali.

Najvažnejša problema, ki sta bila obravnavana na sejah sta bila sprejemanje statuta podjetja in obravnavanje zaključnega računa podjetja. Diskusije o prvem vprašanju so bile že

PERSPEKTIVA PRESKRBE S Zn-KONCENTRATI

POSJOILO ZA IZGRADNJO RUDNIKA MOJKOVAC

Centralni delavski svet je na svojem 10. zasedanju potrdil predlog upravnega odbora o sofinanciranju izgradnje naprav v rudniku Mojkovac.

Zaradi gradnje nove topilnice cinka v Trepči, se bo naše podjetje v bližnji prihodnosti znašlo v precej težki situaciji, ker bo vse koncentrate cinka porabila Trepča sama. Za naše podjetje nastaja resno vprašanje preskrbe s cinkovimi koncentraty iz rudnika Trepča.

Upravni odbor je o tej situaciji, ki bo nastala v letu 1968, že razpravljal ter predložil centralnemu delavskemu svetu, da bi naše podjetje sofinanciralo izgradnjo flotacijskih in drugih naprav v rudniku Mojkovac v Crni gori, kjer je bogato ležišče cinkovih rudnin. To rudišče je že raziskano zaradi slabih prevoznih pogojev pa še ni izkoriščano. Z dograditvijo ceste Mojkovac-Bor, gradijo pa že tudi

železnico, je postal ta rudnik zelo interesanten tudi za nas. Rudnik bi zmožl tolikšno proizvodnjo, da bi imeli približno za polovico leta dovolj koncentratov.

Poleg cinka se v rudi nahaja še svinec in baker ter nekaj železa. Za odpiranje rudnika in ureditev drugih naprav bi bilo potrebno okrog 6 milijard dinarjev. Udeležba pri financiranju bi bila naslednja: 60 % bi financirala republika Crna gora, 40 % pa bi financiralo naše podjetje v kooperaciji s podjetji, ki so zainteresirana za cink, oziroma svinec ali baker. Prevoz koncentratov iz Mojkovca bi bil cenejši kot pa iz Trepče, ker bi ga prevažali pretežno po morju.

RAZPRAVA NA OBČNEM ZBORU

Viktor TRATNIK: Delo komisije za socialna vprašanja v pretekli mandatni dobi.

V preteklem letu je značilno dokaj živahno in obilno delo socialne komisije. Komisija je imela 9 rednih in 3 izredne seje. Na podlagi letnega predračuna je komisija dobila za svoje potrebe sredstva, ki so bila zbrana od vplačanih disciplinskih kazni. Občasne oziroma enkratne socialne podpore je dodelila 42 delavcem. Živahna je bila tudi dejavnost naših sindikalnih podružnic pri obiskovanju bolnikov na domu, oziroma v zdravstvenih zavodih. Na okrevanju v obmorska letovišča in v Logarsko dolino je bilo poslanih 45 delavcev na 10-dnevna letovanja. Zlasti močna je bila dejavnost komisije za pomoč prizadetim ob poplavi dne 25. oktobra. Takoj prve dni po poplavi je komisija razdelila 16 poplavljenecem 255.750 dinarjev kot prvo pomoč za prehrano družin. Kmalu na to je upravni odbor podjetja dodelil za pomoč poplavljenecem 400.000 dinarjev ter je ta znesek komisija razdelila 32 poplavljenecem kot delno pomoč za utrpelo škodo.

Med individualnimi podporami je vedno večje število delavcev, ki prosijo za pomoč pri plačevanju stroškov za nego in varstvo otrok po tuji osebi v času bolezni žene zlasti, kadar je ta v bolnici in so otroci brez varstva. Komisija je prav zaradi tega določila sredstva, ki se stekajo od disciplinskih kazni, kot namenska sredstva za pomoč družini.

Sindikalne podružnice so v sporazumu z zdravnikom predlagale za okrevanje mnogo večje število oseb potrebnih okrevanja. Nerazumljivo je, da se posamezniki, katerim bi okrevanje lahko bistveno pomagalo k zboljanju zdravstvenega stanja, branijo okrevanja in s tem tako rekoč zavirajo izboljšanje svojega zdravja.

Na enih zadnjih sej je komisija tudi razpravljala o slabem zdravstvenem stanju delavcev, oziroma o večanju bolniškega staleža. V programu za leto 1965 je zajela predvsem območje te problematike.

Glavni direktor Drago ČEH, dipl. ing.:

Le z odpravo subjektivnih slabosti in raznih napak, ter s skupnim prizadevanjem bomo dosegli zastavljene naloge.

Mislim, da bi bilo prav, da se na podlagi referata in diskusij obrnem na nekaj problemov, ki so izredno važni za nadaljnji razvoj podjetja. V te-

ku lanskega leta smo dosegli relativno dobre rezultate v poslovanju podjetja. Rekonstrukcije, katere smo začeli v teku leta so že začele dajati sadove, bruto produkt bo v naslednjih letih porastel, kakor tudi naloge. O tem smo mnogo razpravljali na sejah organov upravljanja.

Zavedati se moramo naših nalog, to je nadaljnje povečanje OD in nadaljnje povečanje produktivnosti dela. V lanskem letu smo bili lahko zadovoljni, saj smo uspeli povečati OD za 40 % napram letu 1963. Produktivnost dela pa je bila povečana

v lanskem letu le za 8,56 %. V letošnjem letu se razpravlja, da se morajo OD povečati za 22-25 %, od česar bi bilo povečanje realnih OD za 9 %, ostalo pa na račun podražitve. Nihče ne vpraša, na kakšen način naj se to priporočilo izvede. Ponovno poudarjam, da se sedaj moramo obrniti samo naše in iskati te možnosti v krogu samega podjetja in v nas samih in sicer v nadaljnjem povečanju proizvodnje in nadaljnjem znižanju proizvodnih stroškov, v nadaljnji mehanizaciji dela itd.

Sklep, ki ga je sprejel UO, da moramo v letošnjem letu povečati proizvodnjo ob istem številu delovne sile kot je bilo v lanskem letu planirano s tem, da povečamo proizvodnost dela za 20 %, ni lahko izvedljiv. Teh nalog se velika večina v kolektivu zaveda, vendar imamo še število ljudi, ki se tega dovolj ne zavedajo, ampak je njihovo prvo vprašanje, kdaj bo-

mo spet menjali tarifni pravilnik in povečali osebne dohodke. Letos stoji pred nami pomembna naloga, da se osebni dohodki povišajo na povprečje 70.000 dinarjev s povečanjem proizvodnje, znižanjem proizvodnih stroškov, osvajanjem novih produktov, povečanjem produktivnosti dela, z vsemi tistimi elementi, ki lahko vplivajo k doseganju teh rezultatov. Tega ne bomo skušali doseči z nadaljnjim izčrpanjem delovne sile, ampak bomo proizvajali z novimi strojnimi napravami ter odstranili vsako naporno fizično delo.

Na drugi strani se moramo bolj energično boriti za disciplino. Meni so danes tuje stvari, da v letu 1965 še vedno razpravljamo, da je treba jačati kaznovanje. To je v eri našega samoupravljanja malo težka stvar, ampak bomo morali na nek način pripraviti ljudi, da bo začela tudi pri njih delovati zavest. Ne bomo mogli trpeti tega, da bo del ljudi živel na račun drugih.

Čeprav je bilo že dovolj diskusij o tem, se moram ponovno dotakniti vprašanja bolovanj. V letu 1964 je bolovanje povečano za 50 %, čeprav v preteklem letu ni bilo kaj posebnega, kar bi povzročilo večja bolovanja (gripa). Pogoji dela so bili izboljšani, nabavljeno je več zaščitnih sredstev. Obrniti se moramo na notranje odnose in proti tistim ljudem, kateri to pri nas zavestno izkoriščajo. Veliko število bolovanj nam je povzročilo povečanje števila nadur, ki so jih napravili nekateri člani kolektiva, ki zaradi bolovanj drugih niso mogli izkoristiti niti svojih red-

nih letnih dopustov. S temi stvarmi moramo odločno razčistiti.

Nadaljnja stvar, ki je izredno važna v teku letošnjega leta so nadaljnji predlogi racionalizacij in novatorstev. Ti so nam doslej dali že lepe rezultate. Letošnje leto je prelomno leto, v katerem bo potrebno mobilizirati slehernega člana našega kolektiva, da bo razmišljal, kako bi se dalo na boljši način več proizvajati.

Naše podjetje je v glavnem preskrbljeno z reprodukcijskim materialom. Poleg vseh tistih stvari, ki se tičejo celotnega gospodarskega sistema, ki ga izpolnjujemo je to, da do maksimuma povečamo proizvodnost dela in proizvodnjo, da zmanjšamo proizvodne stroške

in da čimveč izvozimo. To je velika naloga v letošnjem letu poleg vseh rekonstrukcij, ki so sedaj v teku. Z odpravo subjektivnih slabosti in vseh mogočih napak bomo tudi v letošnjem letu izpolnili izredno nalogo in povečali osebne dohodke v višini OD ostalih industrijskih podjetij.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Nov IO sindikalne podružnice

Na rednem letnem občnem zboru sindikalne podružnice je bilo izmed 18 kandidatov za nov izvršni odbor, izvoljenih 15 kandidatov in tričlanski nadzorni odbor.

V izvršni odbor so bili izvoljeni: Franc POKLSEK, predsednik; Viktor TRATNIK, podpredsednik; Zlatko SENTJURC, tajnik; Vili RAZNOŽNIK, dipl.

ing., blagajnik; Polde ŠMON in Martin ADREJAŠ, gospodarja; Franc Romih, predsednik komisije za preprečevanje nezgod in bolezni; Štefan VESELKO, predsednik komisije za šport in rekreacijo; Rudi KERCEK, predsednik komisije za oddih; Štefan KRESNIK, član komisije za socialna in kadrovska vprašanja; Tomaž ZOLGER, predsednik komisije za izletništvo ter člani komisij: Jože SENČAR, dipl. ing. Jožica STOR, Pavle KESSLER, dipl. iur. in Roman TERGLAV.

Nadzorni odbor tvorijo Ivan VERANIČ, Jože JORDAN in Vinko PERSOLJA.

OBVESTILO

Servisna delavnica naše Avto-moto sekcije je odprta ob torkih, četrtek in petkih od 17. do 19. ure.

Člani ljudske tehnike, ki imajo svoja vozila, lahko v servisni delavnici sami opravijo manjša popravila svojih vozil. Vrsto popravil in drugih storitev določa Pravilnik o poslovanju servisne delavnice. Ta pravilnik določa tudi ceno uporabe orodja, prostorov ipd.

Koristniki servisne delavnice si lahko nabavijo bone za plačilo pri blagajniku LT tov. Svetličiču v kadrovskem sektorju.

Ljudska tehnika Cinkarne

Žica - naš novi proizvod

Žico smo v manjših količinah že izdelovali. Na posebnih škarih smo iz valjanih plošč spirarno razali trakove in jih nato vlekli na tegalniki. Ta proizvodnja je bila razmeroma draga in nizkoproduktivna.

Pri iskanju novih rentabilnejših izdelkov iz cinka, se je naša tovarna odločila, da v okviru rekonstrukcije topilnice in valjarne formira nov obrat, ki bo proizvajal žico po najmodernejših postopkih, ki bodo garantirali kvaliteto, količine in akumulacijo.

Po daljšem študiju smo se odločili za postopek neprekinjenega (kontinuirnega) vlivanja žice, ki se danes v metalurgiji vse bolj uvaja (predvsem tudi za izdelavo trakov). Po dosedanjih načinih stiskanja žice na stiskalnici ali pa valjanju, je bilo potrebno predelati razmeroma debel ingot v tanko žico s plastično deformacijo v trdem stanju. Tak postopek zahteva dražje naprave, več energije, večje proizvodne prostore in tudi več delovne sile. Pri postopku neprekinjenega vlivanja pa vlivajo že v razmeroma tankem preseku (14 mm), kar daje ogromen prihranek na energiji.

Pri takem postopku je tudi možna visoka mehanizacija in avtomatizacija, ki izključuje vsako težko delo in zmanjšuje proizvodne stroške.

Poraba cinkove žice na trgu se večja. Najvažnejše področje je vsekakor metalizacija, kot postopek za zavarovanje jeklenih konstrukcij pred rjo (korozijo). Načinov za zavarovanje jeklenih izdelkov s cinkom je mnogo. Sem spadajo: vroče pocinkanje galvanjsko pocinkanje in premazi s cinkovim barvami. Metalizacija ima svoje prednosti v dočenih pogojih. Postopek sestoji v tem, da cinkovo žico v posebni metalizacijski ročni pištoli razstopimo s pomočjo plina in ga v tem stanju s komprimiranim zrakom brizgamo na površino, ki jo hočemo zavarovati. Seveda, mora biti površina predhodno očiščena od rje in malo hrapava, da se omogoči boljša zveza med zaščitno plastjo in osnovnim materialom.

Metalizacija s cinkom je možna v tovarni ali pa na terenu. Sloj, ki ga nanašamo, je debel 0,1 do 0,2 mm. Takšen sloj zavaruje kovino za dobo do 20 let. Ta cinkov sloj predstavlja tudi solidno osnovo za dodatno lakiranje, kar povečuje obstojnost teh slojev v največji meri.

Danes metalizirajo jeklene konstrukcije daljnovodov, velikih cevovodov za hidroenergetske objekte, rezervoarje, je zove, jeklene konstrukcije za visoke gradnje, jeklena okna v gradbeništvu, v ladjedelništvu itd.

Za metalizacijo uporabljajo cink, čistoče 99,5 do 99,99 %.

V največji količini se zahteva fini cink visoke čistote. — pridobivali ga bomo v novi napravi »New Jersey«.

Nova naprava za izdelavo cinkove žice je montirana v montažni stavbi. Pri svoji visoki produktivnosti zahteva razmeroma majhen proizvodni prostor in enostavno zgradbo. Postopek izdelovanja cinkove žice poteka v grobih obrisih takole:

Cink topijo v posebni topilni mazutni peči ter ga v tekočem stanju neprekinjeno prelivajo v vlivalni stroj. Peč je treba v manjših količinah saržirati, da se nadomesti izliti cink.

Tekoč cink teče po žlebu v vlivalni stroj, kjer polni manjšo korito, iz katerega se tekoča kovina spušča preko ventila v vlivavno odprtino. Vlivalni stroj ima kolo z utorom, ki odgovarja preseku žice. Ta utor prekriva jeklen trak, ki tako tvori odprtino, v katero vlivamo cink. Kolo se počasi vrti in cink se v tem utoru strjuje. Da se to strjevanje pospeši, se nahaja vlivavno kolo pod močnimi prhami. Pri polovičnem obratu vlivalnega kolesa, žica v trikotni obliki debeline 14 mm zapušča kolo in jo vodimo direktno v kontinuirano valjarno, ki ima nalogo, s hladno deformacijo zmanjšati presek žice in pregniti material.

Valjarna sestoji iz več stopenj, ki so nameščene druga za drugo. Vsaka naslednja ima večjo brzino za toliko, kolikor se žica zaradi kontrakcije (zožitve) podaljša. Vsaka stopnja valjarne ima 3 valje pod kotom 120°, ki skupaj tvorijo kaliber okrogle oziroma oglate oblike.

Pr izstopu žico vodimo po cevi v posebno košaro, kjer jo navijamo v zvitek.

Tako dobljena žica je za porabo še predebela, pa tudi površina je še groba. Za proizvodnjo končne žice je potrebna še ena predelava, to je vlečenje žice na večstopenjskem vlečnem stroju. Na tem stroju skozi več votlic (matrič) tanjšamo žico na končno dimenzijo.

Sedaj je potrebno žico še previti na svitke, ki jih zahteva trgovina, oviti s papirajem in zapakirati. Tudi to delo bo delno mehanizirano, bo pa kljub tem potrebovalo toliko delovne sile kot vsa proizvodnja žice v predhodnih fazah.

Novi obrat bo pričel obratovati v teku drugega četrtletja, ter bo kljub svojem razmeroma majhnemu obsegu pomenil kvaliteten skok v pogledu izdelave višjih faz naše proizvodnje. Na trgu je zanimanje za cinkovo žico precejšnje, znatne količine bo možno plasirati v izvoz.

O. PEVNIK

Razprava na občnem zboru

(Nadaljevanje s 5. strani)

Zelo pozitiven je pojav večjega sodelovanja kolektiva — neposrednih proizvajalcev, pri nalogah organov upravljanja, da so DS EE zaživeli. Praktično že vsak v podjetju ve, da je njegov osebni dohodek odvisen od prizadevanja na delovnem mestu. Kolektiv je postal med letom mnogo bolj enoten, močnejši in če bomo šli v prihodnjem letu v tem tempu naprej, da bomo še naprej decentralizirali samoupravljanje in ga razširjali, da bodo slehernemu članu kolektiva znane in jasne tendence v podjetju, da bo res vsak čutil, da je to, kar ustvarjamo in s čemer ustvarjamo, naše, ne bo prišlo v podjetju do pojavov, ki bi bili v nasprotju s celotno tendenco izgradnje socializma v naši državi in v podjetju, potem uspehi ne bodo izostali.

Ob koncu bi poudaril še to, da so pred nami na področju investicijske izgradnje še ogromne naloge. V naslednjih letih bomo povečali bruto produkt na 42 milijard dinarjev s kapaciteto novih obratov umetnih gnojil in titanovega dioksida. Celotna bazna industrija Cinkarne se bo zaokrožila z nadaljnjo finalizacijo proizvodov in bo postala v okviru Slovenije zelo važno podjetje. Tako bo Cinkarna v sklopu z Velenjem in Rušami predstavljala bazo za nadaljnji razvoj naše kemične industrije, ki postaja v svetu vse bolj iskana. Pri teh nalogah, ki so že pred nami pa je izredno važno nadaljnje izobraževanje kadrov. Pri nas bo

v teku treh let izginilo iz podjetja vsako ročno delo. Če pa hočemo priti do tega, pa moramo imeti vsi — vsak posameznik veliko več strokovne sposobnosti. Zaradi tega moramo po tej poti energičnega forsiranja in vlaganja v kadre iti še naprej in upamo, da bomo tudi naslednjo sindikalno konferenco dočakali s takimi uspehi kot letošnji.

Tajnik republiškega odbora ZSS tovariš Stjepan ŠAUBERT:

Mladina mora razvijati lastno aktivnost.

Včasih se vprašamo, kakšno naj bo delo sindikalne družnice? Osnovno vodilo SP mora biti, da SP odstranjuje vzroke nepravilnosti in da ne pometa s posledicami. SP naj se loti vzrokov zaradi katerih se ljudje pritožujejo ne pa, da »caplja« za dogodki. Danes je bilo v referatu predsednika govora

o nagrajevanju strokovnih služb in vendar mislim, da smo prišli v situacijo — vaš kolektiv tudi ni imun do te vrste — ko s povečanjem fizičnega prizadevanja, ne moremo še nadalje zahtevati večje storilnosti. Zaradi tega menim, da je prav skromno, če je na občnem zboru to nagrajevanje strokovnega kadra, ki je v sedanji situaciji zelo pomembno, samo enkrat omenjeno. Nov IO SP bo moral izvajati večji pritisk, da se večje zaslužki strokovnjakov na efekt njihovega dela. Angažiranost strokovnjakov bi morala biti bolj pogojena na tako reševanje problemov.

V sistemu socialnega varstva, šolstva in varstva otrok prihajamo do spoznanj, da je potrebna ob nekaterih problemih skupna akcija, več kolektivov in ljudi, ki živijo v določenem bazenu in ki so za določene stvari zainteresirani. Med drugimi (Nadaljevanje na 7. strani)

IZLETI OB PRAZNIKU DELA

Ob prvomajskih praznikih bo sindikalna družnica priredila več izletov in sicer v:

Logarsko dolino, 1. in 2. maja — dvodnevni izlet. Prenočišče v našem domu bo brezplačno.

Postojno—Koper—Piran, 1. maja. Udeleženci tega izleta bodo obiskali Postojnsko jamo.

Bohinj oziroma na Bled, 1. maja.

Prijave sprejemajo v pisarni sindikalne družnice od 18. do 23. aprila.

Udeleženci izletov bod potovali z avtobusi — število sedežev je torej omejeno, prijavite se pravočasno.

Razprava na občnem zboru

(Nadaljevanje s 6. strani)

gim je bilo rečeno, da bi podjetje zgradilo otroško varstveno ustanovo. Opažamo, da kadar gre za nekaj, v kar je vključen samo en kolektiv, se izpele do konca, čim pa gre za več kolektivov, čeprav je resnost problema enako velika, se zatakne, ker vedno kdo izstopi iz tega samoupravnega kroga. Samoupravni organi, ki razpolagajo s sredstvi, bi morali o teh problemih diskutirati in če se zmenijo za neko gradnjo, to potem dosledno izpeljati do konca. Ob zaključku bi podal nekaj pripomb na razpravo. Tovariš Triglav, predsednik mladinskega aktiva je dejal, da bi mladina delala, vendar nima pomoči. Sindikalna podružnica se bori za to, da so vsi člani kolektiva samostojni, da imajo vsi možnosti upravljanja, sodelovanja in tu so zajeti tudi tisti člani, ki so mlajši od 25 let to je mladinci. Zahtevati od sindikata pomoč mladini je nerazumljivo, posebno ker je dejavnost mladine specifična — in bi to lahko razumeli kot nezaupanje v mladinsko organizacijo. Zdi se mi nepravilno zahtevati od sindikata, da vodi mladino, ko lahko mladna sama odloča o vsem. Mladina mora razvijati lastno aktivnost, ki naj sloni na spoznanju, da ima ta aktiv specifične želje.

Ob zaključku želim, da bi vaš novi odbor v prihodnjem letu ravno pri iskanju osnovnih problemov, katerih rešitev pomaga boljšemu položaju članov kolektiva, imel srečno roko in uspešno reševal te probleme.

Ravnatelj osnovne šole Franja Vrnčič na Hudinji, tovariš PRISLAN: V delu in slogi je moč

Med vami se prijetno počutim, saj je vaš kolektiv bil prvi, ki je podprl resnico, da vzgoja ni stvar samo prosvetarjev, ampak naša družbena dolžnost. Odkar šola obstoja je vaš kolektiv — dal mnogo dokazov fraza, ampak dejstvo, saj na tem področju z nami tesno sodelujete. Ne moremo mimo tega, da ne bi omenil tri članske komisije, ki se je oglasila z nalogo, da ugotovi potrebe šole. Rezultat tistega obiska je bila oprema tehnične delavnice z vašo pomočjo.

Drugo, kar je najvažnejše — da smo od članov vašega kolektiva — tu bi imenoval tovariša Jazbinska, ki je predsednik neke naše komisije — v učno vzgojnem in socialno zdravstvenem pogledu, uspešno reševali in rešili mnogo problemov iz tega področja. Če bomo v bodoče na tem področju delali, bomo lahko pokazali na geslo ob današnjem občnem zboru: »V delu in slogi je naša moč.« In prilik, da to za vas ni samo

Ravnatelj IV. osnovne šole tovariš SPENDEL: Naše sodelovanje naj obrodi uspešne sadove:

Naši in vaši problemi imajo nekaj skupnega. Od vaših in naših uspehov je odvisna vzgoja mladine. Želim, da bi bilo to sodelovanje med nami še boljše kot smo si ga zamislili. Menim, da bi našli skupni jezik pri tem, če bi reševali tiste probleme, ki tarejo vaše člane, predvsem tiste, ki imajo otroke in ki dan na dan mislijo, kako je z njihovimi otroci, medtem ko so v službi. V šoli se srečujemo z nekaterimi težavami in želimo, da bi pri odpravljanju teh težav sodelovala vaša sindikalna podružnica. Mnogo naših otrok živi v nemogočih razmerah, zato želimo, da tem ljudem, ki so zaposleni pri vas posvetite več skrbi, da si bodo uredili primeren dom za življenje, da jim bodo otroci dobro napredovali v šoli in bodo starši sproščeni in z zadovoljstvom prihajali na delo in z dela domov.

Še enkrat se zahvaljujemo za sodelovanje z željo, da bi bilo sodelovanje v prihodnje še večje. Ko boste gradili novo tovarno, morate gledati tudi na mladino, ker je od nas odvisno, kako bo delala in se razvijala

v materialnem in moralnem oziru.

Podpredsednik Občinskega sindikalnega sveta tovariš Emil PEPENJAK: Uspešno reševanje ključnih problemov je možno le ob sodelovanju vseh kolektivov.

Rezultati, ki jih dosega vaš kolektiv, so zelo lepi in ste lahko z njimi zadovoljni. Čim so rezultati tako pozitivni, je zadovoljna tudi skupnost.

Nesrečno naključje

Iz varnostnih razlogov smo uvedli v obratih ali oddelkih, kjer preti nevarnost brizganja jedkih snovi ali tekočih kovin, uporabo negorljivih ščitnikov za obraz. Disciplinirana in pravilna uporaba zaščitnih sredstev je že večkrat preprečila hude opekline obraza in oči. Do leta 1965 ni bilo težav z nabavo omenjenih ščitnikov.

V začetku letošnjega leta pa se je ta situacija poslabšala ter je HTV služba iskala nove dobavitelje ščitnikov v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Podjetja,

ki so se pečala s proizvodnjo negorljivih ščitnikov niso več dobila negorljivi CELON, ker ga je treba uvažati. HTV službi se je sicer posrečilo pri raznih podjetjih nabaviti 150 ščitnikov, kar pa ni zadostovalo našim potrebam. V tem času pa je prišel zastopnik podjetja ZASTITA RADA — BEOGRAD, ki nam je zagotovil pošiljko 160 negorljivih ščitnikov. Pri prevzemu ščitnikov, ti so bili drugače izdelani, sem v prisotnosti skladiščnika tovariša Juga preizkusil en ščitnik. Po ugotovitvi, da je negorljiv, sem se s prevzemom strinjal. Nisem pa slutil, da so med ščitniki pomešani tudi celuloidni, ki se zelo radi vnamejo.

Nekaj dni pozneje se je en od celuloidnih ščitnikov vnel ter tovariša Ferdinanda ZAJŠKA opeknel. Tovariš Zajšek je v neposredni bližini peči odstranjeval opeko in ostanke gline. Ponesrečenec je imel ščitnik nameščen na glavi. V trenutku, ko se je približal odprtemu pečnemu oknu, se mu je ščitnik vnel ter ga opeknel po obrazu.

Do nesreče je prišlo verjetno zaradi tega, ker pri pakiranju v skladišču Zastite rada niso pazili in so negorljive ščitnike pomešali s celuloidnimi. To se vse, kakor ne bi zgodilo, če bi proizvajalci označevali ščitnike z besedo »gorljiv« ali »negorljiv«.

R. Malinovskiy

PROBLEMI TRANSPORTNEGA ODDELKA

Transportno službo v podjetju opravlja transportni oddlek, ki je formiran v sklopu komercialnega sektorja. Naloge transportnega oddelka so:

— razkladanje vseh prispelih pošilk surovin, reprodukcijskega materiala in opreme za rekonstrukcijo in novogradnjo. Dnevno povprečje prispelega materiala znaša 60 vagonov in 10 kamionov, okoli 1.000 ton;

— urejanje in izvrševanje notranjega in medobratnega prometa z akumulatorskimi vozički, viličarji in traktorji. Dnevno povprečje znaša 1100 ton;

— nuditi pomoč produkcijskim obratom, bodisi v delovni sili pri izvrševanju raznih del bodisi pri uvajanju raznih poskusnih postopkov v obratih;

— skrb za čiščenje dvorišč ipd.

Iz naštetih nalog je razvidno, da je področje dela tega oddelka zelo široko, zahtevno in dinamično. Zaradi tega se pojavljajo vsakodnevni problemi in težave objektivnega ali subjektivnega značaja. Stalni problem je pomanjkanje delovne sile, predvsem pri razkladanju, katero je delno mehanizirano delno pa ročno. Delo je predvsem fizično in zelo naporno ter zahteva od delavca tudi precej spretnosti in pazljivosti. Delavci zaposleni pri razkladanju

so v pretežni večini po stažu mladi, zato jim primanjkuje izkušenj in delovnih navad. Kljub poučevanju o varnosti pri delu, se pogosto pojavljajo manjše obratne nezgode: urezi, udarci na rokah in nogah, bolečine v križu ipd.

Pri analizi nesreč HTV služba ugotavlja, da je pogost vzrok nesreče lastna krivda. Pojavlja se namreč težnja delavcev, da koristijo bolniški stalež doma, to je v kraju, kjer živijo njihovi sorodniki (Nadaljevanje na 12. strani)

KJE BOMO PREŽIVELI SVOJ LETNI DOPUST

Polagoma se približuje čas, ko bo treba razmisliti, kam bomo šli na letni odmor. Izvršni odbor sindikalne podružnice je na enem izmed zadnjih zasedanj med drugim razpravljajal tudi o rezerviranih kapacitetah v letoviških krajih, kjer bodo lahko letovali člani našega kolektiva in sicer po 10 dni.

Komisija za oddih je letos sklenila pogodbe v naslednjih letoviških: v Biogradu na moru, v Superatu na otoku Braču, v Starem gradu na Hvaru in v Makarski. Letovali pa bomo lahko tudi v Piranu, ali v našem domu v Logarski dolini.

Biograd na moru

leži v neposredni bližini Zadra. Ima lepo peščeno plažo do katere sega bogat borov gozd. Tisti, ki se bodo odločili za letovanje v Biogradu, bodo stanovali v weekend hiškah v naselju Počitniške skupnosti iz Zalca. Naselje je oddaljeno od kopališča dobrih pet minut hoda.

Rezervirane so tri hišice in sicer dve s tremi in ena z dvema posteljama.

Cena dnevnega penziona je 1700 dinarjev. Otroci do 10. leta imajo 50 % popusta.

Naselje počitniške skupnosti je odprto od 1. junija do 29. septembra.

Biograd je staro obmorsko mesto, ki nudi turistom prijeten oddih. Turistično društvo

STARI GRAD NA HVARU. — Maloštevilni turisti posedajo v kopališču in občudujejo lepote starogradskega zaliva. Le redki so tisti, ki upajo v precej hladno vodo — ima le 15° C

pogosto prireja krajše izlete s čolni. Ljubitelji podvodnega ribolova bodo našli zadovoljstvo ob bližnjih kornatskih otokih.

Supetar na Braču

je prijetno letovišče na severnem delu otoka Brača. Od Splita je oddaljeno eno uro vožnje z ladjo. V sezoni bo vozil v Supetar tudi trajekt.

Supetar ima tri peščene plaže in lep borov gozd. Nedaleč od kopališča se nahaja nova sodobno opremljena restavracija.

Rezervirano je 20 ležišč v sobah z dvema, tremi in štirimi posteljami. Tu bomo lahko letovali od 1. junija do 31. avgusta.

Cena dnevnega penziona je 1750 dinarjev v juliju in avgustu ter 1650 dinarjev v juniju.

Stari grad na Hvaru

je eno izmed najstarejših naselij na otoku. Zgradili so ga Grki že pred našim štetjem. Mestece se ponaša z dvema zgodovinskima znamenitostima — z gradičem in ribnikom, ki sta bila v 16. stoletju last hvarškega pesnika Petra Hektorovića in z ostanki obzidja grške trdnjave Pharos. Stari grad leži ob koncu starogradskega zaliva, okoli katerega se razprostirajo lepe plaže.

Rezervirani sta dve sobi z dvema in dve s tremi posteljama in sicer od 10. junija do 10. septembra.

Cena dnevnega penziona je 1900 dinarjev v juliju in avgustu ter 1600 dinarjev v juniju in septembru.

Na izlete s Počitniško zvezo

Družina Počitniške zveze — Cinkarne je na svoji 2. redni seji IO družine sestavila naslednji program dela za drugo trimesečje:

v aprilu izlet v Logarsko dolino in na Okrešelj, v maju izlet na Plitvička jezera, v juniju bodo priredili »PLAVI VEČER« v Logarski dolini.

Izlet na Plitvička jezera bo organiziran le pod pogojem, če bo dovolj prijavljencev.

Otroci do 10. leta imajo 30 % popusta.

Stari grad je povezan z vsemi kraji na otoku Hvaru. Dnevno vozi več ladij in avtobusov

v vsa bližnja in daljnja letovišča (Hvar, Jelsa, Vrboska). Od 1. maja bo vozil trajekt iz Zaostrga v Sućuraj na Hvaru.

BIOGRAD NA MORJU. V prijetnem borovem gozdiču so mnogi počitniški domovi. Tudi Počitniška skupnost iz Zalca je tu zgradila številne weekend hiške v katerih bodo lahko letovali člani našega kolektiva

Makarska

se nahaja nekako na sredi tako imenovane Makarske riviere, znane po bogati vegetaciji in prijetni klimi. Pogled na gorski masiv Biokovo predstavlja svojevrstno doživetje. Nekaj kilometrov dolga peščena plaža s številnimi zalivčki vsako leto privablja številne turiste. V Makarski so rezervirane

štiri sobe: dve z dvema in dve s tremi posteljami in sicer od 10. junija do 31. avgusta.

Cena dnevnega penziona je v juliju in avgustu 2050 dinarjev, v juniju pa 1995 dinarjev.

Otroci do 10. leta imajo 30 % popusta.

Prijave za letovanje v naštetih letoviških sprejemajo v pisarni sindikalne podružnice od 15. aprila. Vsak član, ki se prijav, mora ob vpisu plačati polovico stroškov letovanja.

Vsi tisti, ki bodo letovali v naših letoviških, bodo plačali turistično takso ob prihodu v letovišče.

Vsak član kolektiva in ožji član njegove družine (žena, ali

mož in otroci) ima pravico do regresa za 10-dnevno letovanje. Če je žena ali mož zaposlen v drugem podjetju, dobi regres od podjetja, kjer je zaposlen. Če to podjetje ne daje regresa, kar mora pisмено potrditi, je tak družinski član upravičen do regresa v našem podjetju.

Člani, ki nameravajo letovati v drugih letoviških — tu ne smejo biti hotelskega značaja so tudi upravičeni do regresa. Preden bodo vplačali akontacijo v teh letoviških, naj se zgledajo v pisarni sindikalne podružnice, kjer bodo dobili potrdilo o višini regresa.

Višina regresa znaša 500 dinarjev dnevno.

SUPETAR NA BRAČU. — Zgodnje pomladansko sonce ogreva le ribiče, ki se pripravljajo na nočni ribolov. V poletnih mesecih pa so plaže in obala v pristanišču preplavljene z nešteti domačimi in tujimi turisti

Pomen in vloga OF na Slovenskem

OB OBLETNICI USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE

Obravnavanje problematike NOB, ki jo je organizirala in vodila KPJ ima za nas Slovence poseben pomen glede na zemljepisni in zgodovinski položaj Slovenije ter socialne prilike našega ljudstva med obema vojnama. Buržoazna oblast beograjske čaršije je bila pri našem ljudstvu zasvožena, socialne krivice velike. Izboljšanje svojega položaja je delovni človek videl le v koreniti spremembi družbenega stanja in novi revolucionarni oblasti, ki bo odpravila kapitalizem in dal pravico ljudstvu, da samo odloča o svoji usodi.

Napad Hitlerjeve Nemčije in fašistične Italije na Jugoslavijo, ki se je po prvih udarcih do zob oboroženega sovražnika zrušila, je bil za ljudstvo jasen, dakaz gnilobe in nesposobnosti buržoazne oblasti. Napočil je

zgodovinski trenutek za jugoslovanske narode. Izkoriščeni in razočarani nad bivšo državo so se odločili za oborožen boj pod vodstvom KPJ, ki mora zrušiti temelje stare države. Na njih je ljudstvo ob velikanskih žrtvah in naporih zgradilo svojo oblast. To so bila velika dejanja, ki so celemu svetu dokazala, kaj zmora ljudstvo —

organizirano pod vodstvom take partije, kot je bila in je naša ZKJ.

Na pobudo KPS je bila že 27. aprila 1941 ustanovljena OF slovenskega naroda, ki je kot masovna organizacija združevala vse zavedne Slovence in jih organizirala za oborožen boj proti okupatorju in domačimi izdajalcem.

Ni moj namen opisovati nadaljni potek naše revolucije in razvoja oblasti v Sloveniji. Želim predvsem poudariti pomen in vlogo OF in NOO za naše ljudstvo, ki je disciplinirano izpolnjevalo naloge, te pa so trejale velike napore in žrtve.

Spominjam se prvih organiziranih sestankov pa vasesh na Dolenjskem v letu 1941, ki so potekali v najstrožji ilegali, sklicevali smo jih skoraj vedno ponoči. Skupina partizanov je po kurirju poslala pošto enemu najbolj zanesljivih ljudi. Ta je dobil nalogo, da na določen kraj ob določeni uri pripelje

zanesljive sosedo, katerim zapu. Seveda so imeli največ uspeha pri tem delu partizani in domačini-aktivisti, ki so bili med ljudmi dobro znani in so uživali velik ugled. Navadno so bili organizirani sestanki manjših skupin, ki so jih povezovali najbolj zanesljivi pristaši OF. Na teh sestankih smo ljudem pojasnjevali nastali položaj, govorili o vlogi in nalogah organizacije, zbirali denar, razdeljevali propagandni material, določali naloge za zbiranje orožja, municije, obleke, zdravil, hrane in drugih potrebščin za vojsko. Pri vsem tem delu je naravnost presenečala izredna iznajdljivost in discipliniranost naših ljudi predvsem pa mladih, ki so se morali odločiti za vstop v vojaške enote za boj proti okupatorju.

Zgodaj spomladi leta 1942 je bila OF že tako močno utrjena, da smo preko vaških odborov izvajali mnoge naloge, predvsem pa smo mobilizirali dobre

in sposobne ljudi za vstop v partizansko vojsko. Zelo pomembno je bilo delo pri nadaljnjem utrjevanju organizacije, ki je svoje člane zaprisegla za zvestoto delo v OF in vojski, kamor bo vsak zapriseženi prostovoljno vstopil ko bodo to narekovalle potrebe.

Na enem izmed teh sestankov, bil je sklican ob polnoči v gozdu četrt ure oddaljenem od sovražne postojanke v Stični na Dolenjskem, smo poleg aktualnih novic obravnavali tudi vojni položaj. Sestanka se je udeležilo osem mlajših mož. Brez pridržka so zaprisegli zvestoto OF in izrazili pripravljenost, da takoj vstopijo v vojsko, če je to potrebno. Povedati je treba, da so bili to gospodarji lepih kmetij, ki se niso ustrašili naporov in žrtev.

Okupatorji so izvajali nad partizanskimi družinami hude represalije, domove so oropali in požigali, družine pa odvedli v internacijo ali pa jih pobili in vrgli v goreče domove. To je

potrebno poudariti zato, da bo vsem nam, ki smo to doživljali, posebno pa mladi generaciji ostala neizbrisno v spominu velika vera v zmago pravičnega boja in zvestoba OF in NOP, ki se je nezadržno razvijal in prerasčal v silno vojsko, ki je končno premagala tako močnega sovražnika in zmagovito zaključila težki boj.

OF in NO odbori so bili tako v mestnih, kot v vaseh izredno dobro organizirani. V vasi Pristava pri Stični, ki je bila trdno in do kraja vojne na strani NOB, smo v poletnih nočeh v letu 1942 organizirali prave mitinge, na katerih se je zbrala domala vsa vas, razen zelo starih ljudi in prav majhnih otrok. Na takih sestankih so ljudje brez pridržkov sprejemali navodila OF, organizirali zbiranje hrane, obleke in denarja. Zanimivo je pri tem tudi dejstvo, da med vso vojno ni bilo nobenega izdajstva v vasi in da so bile prav zaradi tega razmeroma majhne žrtve, saj

so bile požgane le tri domačije. Iz te vasi je bilo v partizanskih vrstah veliko mladih ljudi, ki se danes zavzemajo odgovorne položaje v vojski in drugih službah.

V juliju in avgustu leta 1942 je na Notranjskem in Dolenjskem divjala huda sovražna ofenziva, ki je sicer napravila precej škode našemu gibanju, še zdaleč pa ni uspela razbiti naše vojske in organizacije OF na terenu. Ta je po tej ofenzivi še bolj utrjena šla v nove akcije. Odpadlo je precej ljudi, mnogi so bili ubiti, na tisoče ljudi je moralo v zapore in internacijo, domačije pa so bile uničene. S pomočjo izdajalske duhovščine so Italijani formalno belo gardo, jo oborožili in pošiljali v boj proti partizanom. Vse to pa ni zavrla poleta naše borbe in revolucije, ki je svoje sile črpala iz ljudstva, saj so ravno po ofenzivah vstopali v vojsko novi, mladi in sveži borci, ki so šli v boj še z večjo zagriženostjo in mrznjo do oku-

patorja, ki je ropal, požigal in moril.

V težkih obdobjih naše borbe, ko je sovražniku uspelo začasno kontrolirati teren, je bilo zelo težko povezovati organizacijo OF, ji dajati poročila in navodila. Takrat so mnogo napravili kot kurirji in obveščevalci otroci, ki so bili zelo iznajdljivi in zanesljivi. Tako sem v bližini Višnje gore v septembru 1942 srečal fanta starega 15 let in ga po nekaj dneh, ko je hodil na pašo z živino v bližino gozda, pripravil na zelo odgovorno nalogo, ki jih je izvršil v dveh treh centrih in prinesel zelo važne podatke, kasneje pa smo ga pošiljali tudi v Ljubljano. Vse naloge je opravil zelo točno, kar smo ugotavljali še po osvoboditvi. Bil je zelo hraber in je v letu 1945 padel kot partizan — obveščevalec nekje blizu Ljubljane. K. S.

Delo organskih razvojnih laboratorijev

Danes bi v svetu že težko našli večjo tovarno, ki nima svoj razvojni oddelek, kjer aktivno spremljajo najnovejše rezultate s področja, ki je za določeno tovarno zanimivo in uvajajo v proizvodnjo na podlagi lastnih izkušenj nove surovine ali pa izboljšujejo že obstoječe postopke. V osnovi je to tudi namen vsakega razvojnega inštituta.

Tovarne vlagajo v razvojno delo precejšnja finančna sredstva saj lahko le v moderno opremljenih laboratorijih v najkrajšem času izdelajo nov postopek,

Program dela je zelo obširen, osnovni namen pa je ta, da izdelamo na podlagi laboratorijskih poskusov nove industrijske postopke. Pri tem je treba

Delo v kromatografskem laboratoriju zahteva posebno tehniko in — predvsem vestno delo

ugotovijo, kakšne so možnosti za povečanje obstoječih kapacitet s tehnološkega stališča itd. Vse nove postopke v teh razvojnih laboratorijih temeljito preštudirajo, kar omogoča kasneje zanesljivo obratovanje v industrijskem obsegu. Eksperimentiranje v industriji je predrago, zato v razvojnih inštitutih na polindustrijskih napravah, ki so seveda tudi cenejše, z manjšimi količinami in pod podobnimi pogoji, kot v industriji, proučujejo določene sinteze, nove aparature itd.

Razvojni inštitut pri nas

Tudi Cinkarna ima svoj razvojni inštitut, ki se glede na področje dela deli tudi na anorganske in organske razvojne laboratorije. Poglejmo si, kako je z delom organskih razvojnih laboratorijev?

preko številnih posameznih faz dela. Pogosto je treba sintetizirati nove osnovne surovine, izdelati nove analitske metode, skonstruirati nove aparature itd.

Nastanek novega organskega barvila

Organska barvila so večinoma komplicirane organske spojine. Njihov asortiment na tržišču se stalno spreminja, zato ga je potrebno spremljati tudi na področju sinteze. Zal jugoslovanska organska kemijska industrija med seboj ni koordinirana, kar precej otežkoča pregled nad možnostmi izbire določenih novih proizvodov in seveda plasmaja na tržišču. Le malo je tistih surovin, ki jih imamo doma. Kakor je število barvil precej veliko, tako je majhno število istih surovin, ki jih rabimo pri proizvodnji večjih barvil. Vse to otežkoča jasno orientacijo in le s smotnim in sistematskim delom bomo uspeli iz čim manj

osnovnih surovin proizvesti čim več barvil.

Ko v sporazumu z vsemi odgovornimi (komerciala, koloristični servis, obrat itd.) določimo barvilo, ki naj bi ga sintetizirali doma, si skušamo najprej iz razpoložljivih literaturnih podatkov ustvariti kolikor se da jasno sliko o sintezi. Večših je možnih več različnih variant — takrat se pač odločimo za tisto, ki daje boljše izkoristke in ni preveč komplicirana. Nato začnemo z laboratorijskimi poskusi. V analitskem laboratoriju napravijo analizo surovin, na podlagi katere določimo razmerje izhodnih snovi. Količine pri laboratorijskih poskusih so majhne, vendar lahko kljub temu točno določimo pogoje, pri katerih sinteza poteka. Tako ugotovimo, v kakšni sredini reakcija poteka, določimo vpliv posameznih komponent, čas trajanja posamezne faze, potek filtracije itd. Poleg kvantitativne analize pa spremljamo potek sinteze barvila tudi kromatografsko.

Kaj pokaže kromatografija

V vzorno opremljenem laboratoriju zasledujemo s pomočjo kromatografske analize do kakšne stopnje so snovi že reagirale med seboj, s spremembo pogojev pri sintezi pa nato s pomočjo kromatografije ugotavljamo, če poteka sinteza ugodneje ali ne. Kromatografija, ki jo imamo zaenkrat vpeljana, analizira snovi tako, da na poseben papirnat trak nanesemo majhno množino snovi, raztopljene v primernem topilu, posušimo in nato pomočimo v zmes topil, tako imenovano »mobilno fazo«. Papir pomočimo le do tiste višine, kjer smo nanesli substanco in tako potujejo posamezne komponente s topilom

do različnih višin. S primerjavo višin, do katerih potujejo čiste snovi, katerih sestav poznamo, lahko sklepamo na prisotnost posameznih komponent.

Ko smo določili optimalne pogoje sinteze in v sodelovanju s kolorističnim servisom ugotovili, da ima barvilo do volne ali bombaža, pač glede na to, v kakšno vrsto barvil spada, zadovoljivo afiniteto in da niansa ustreza, napravimo nekaj sintez z večjimi količinami — kolikor je seveda v mejah laboratorijskega dela možno — in pričnemo polindustrijsko sintezo. Tu zamenjajo grame kilogrami, laboratorijske filterske stiskalnice, steklene čaše pa industrijske kadi. Pogoje, ki smo jih določili z laboratorijskimi poskusi prenesemo zdaj v obrat. Najprej napravimo nekaj šarž z majhnimi količinami, nato pa nekajkrat v takem obsegu, da so industrijske kapacitete kar najbolj izkoriščene. Po nekaj takih industrijskih šaržah, ki jih prav tako kontroliramo analitsko oziroma kromatografsko, šele lahko podamo točen opis industrijskega postopka.

Najpogostejše pa sinteza ne poteka tako gladko, kot izgleda na prvi pogled. Vedno znova se pojavljajo problemi, ki jih moramo odstraniti.

Novo domače barvilo

Letos smo izdelali že industrijsko sintezo precej kompliciranega barvila Tobazol supra rjave BRS. To je prvo barvilo te vrste, ki ga zdaj sintetiziramo doma na podlagi lastne sinteze. Tudi industrijske šarže so dale dober rezultat. Z uvedbo domačih sintez prihranimo dragocena devizna sredstva in razširjemo paleto domačih barvil. To pa je naš osnovni namen.

J. K.

Pogled v analitski laboratorij

V FEBRUARJU JE BILO:

24 poškodb pri delu s 500 izgubljenimi dnevi in
1 poškodba na poti s 106 izgubljenimi dnevi
Skupaj 25 poškodb s 606 izgubljenimi dnevi

Analiza vzrokov poškodb

Število poškodb		
13	(52,20 %)	zaradi neprevidnosti
1	(4,17 %)	zaradi neprevidnosti in zastarelosti transportnih sredstev
1	(4,17 %)	zaradi neprevidnosti in neustreznih prostorov
1	(4,17 %)	zaradi neprevidnosti in neustreznega načina dela
6	(25,00 %)	zaradi nediscipliniranosti
1	(4,17 %)	zaradi zanemarjanja varnostnih ukrepov — nezadostne kontrole varnostnih ukrepov
1	(4,17 %)	zaradi neustreznih osebnih zaščitnih sredstev

Neprevidnost ponesrečencev samih je terjala 54,2 % vseh poškodb. Tehnična zastarelost, pomankljiva organizacija in opuščanje varnostnih ukrepov povezano z neprevidnostjo pa je terjala 12,5 %. Visok odstotek nesreč zaradi nediscipliniranosti in zanemarjanja varnostnih ukrepov (29,0 %) nas opozarja na to, da je potrebno posvetiti posebno pozornost kontroli varnostnih ukrepov.

Pregled števila nesreč v posameznih ekonomskih enotah v februarju v primerjavi s povprečjem leta 1964:

Ekonomska enota	Število nesreč na 100 zaposlenih		Število izgubljenih dni na 1 poškodbo	
	1964	1965	1964	1965
metalurgija	13,8	28,8	30,1	13,9
predelovalni obrati	17,4	—	7,3	—
kemija I in III	45,8	16,7	11,5	38,3
kemija II	—	—	—	—
vzdrževalni obrati	21,5	13,1	8,3	24,0
uprava	4,1	3,9	39,0	17,0
Skupaj	16,7	13,7	16,4	20,8

Zmanjšanje števila nesreč ne sme povzročiti manjšo zainteresiranost za sistematsko preprečevanje nesreč.

Ekonomska enota metalurgije, ki je v preteklem mesecu tako uspešno začela, prikazuje v februarju podvojeno število nesreč. K temu rezultatu so primerno svojemu številu zaposlenih prispevali obrati: topilnica, pražarna in tudi keramika. Prijetno nas je presenetila ekonomska enota kemija I in II, ki

je zmanjšala število nesreč za več kot 60 %.

Število izgubljenih dni pa je še vedno previsoko. Vzrok temu je naraščanje resnosti poškodb. Naša naloga je predvsem v tem, da se lotimo izpopolnjevanja in urejevanja tehnične zaščite strojev in naprav. Poleg tega pa moramo zainteresirati vse člane našega kolektiva za disciplinirano izvajanje varnostnih ukrepov. Samo to nam bo pomagalo zmanjšati število nesreč in njihovo težino.

S HITRIM POSEGOM PREPREČIL NESREČO

Pri avtojenem rezanju pločevine v prostoru mehanične delavnice kemičnih obratov je plamen povratno udaril v dovodno cev. Cev je pri tem počila, se odtrgala od gorilnika in se vnela. Zaradi pritiska plina je začela opletati s plamenom po vsej delavnici.

Dim in plamen sta povzročila v delavnici paniko. Vsi delavci so v naglici zapustili prostor razen tovariša Jožeta Huđeja. Imenovani ni izgubil pri-

sebnosti, skočil je k jeklenkam, zaprl ventile ter pogasil gorečo gumijasto cev.

Tovariš Jože HUĐEJ je s svojo samoiniciativo, požrtvovalnostjo ter spretnostjo preprečil širjenje požara in morebitno eksplozijo jeklenk.

Ekonomska enota bo verjetno tovarišu HUĐEJU izrekla primerno priznanje, saj je preprečil nastanek morebitnih materialnih izgub.

Nekaj podatkov o problematiki nezgod v podjetju

V eni izmed prejšnjih števil »Cinkarnarja« je bila podana groba slika gibanja poškodb v podjetju v letu 1964. Prikazano je bilo nihanje »A« in »B« poškodb v različnih mesecih. Iz detajlne analize HTV službe je razvidno, koliko teh nezgod odpade na proizvodni proces, vzdrževalna dela, interni transport in ostalo, nadalje koliko je ne-

sreč na poti itd.

Iz podatkov obratne ambulante se da dokaj natančno ugotoviti dodatno še:

kateri deli telesa so v posameznih obratih pri »A« poškodbah najčešče prizadeti in kakšen je karakter »A« poškodb v posameznih obratih.

Poskušajmo dati najprej odgovor na prvo vprašanje:

OBRAT

	Glava %	Prsni koš %	Zgornje okončine %	Roka, prsti %	Trebuha, ledveni predel %	Spodnje okončine %	Stopalo, prsti %	SKUPAJ %
topilnica	12,4	4,1	12,4	28,1	8,2	17,3	17,3	100
pražarna	34,5	—	13,8	17,2	3,4	13,8	17,2	100
keramika	6,6	6,6	20,0	33,3	—	20,0	13,3	100
kemija I	21,1	9,8	9,8	22,5	5,6	22,5	8,4	100
kemija II	25,6	5,1	5,1	20,5	2,5	25,6	15,4	100
mehanična delavnica	51,8	11,1	3,7	11,1	—	11,1	11,1	100
valjarna	13,6	3,1	9,3	42,2	1,5	12,5	15,6	100
transport	33,3	16,6	11,1	16,6	5,5	11,1	5,5	100
pomožni oddelek	—	12,5	12,5	31,2	6,2	25,0	12,5	100
uslužbenci	9,1	—	—	27,3	9,1	36,3	18,2	100
energetika	17,6	5,8	29,4	—	5,8	5,8	33,3	100
stavbeni in mizarski oddelek	21,4	3,3	10,7	25,0	1,7	17,8	10,7	100
POVPREČJE:	19,9	5,9	10,9	25,4	5,3	17,7	14,7	100

Iz zgornje tabele lahko potegnemo tri glavne skupine podatkov:

1. Kolikšen procent od celotnega števila »A« nezgod v podjetju odpade na posamezne dele telesa; razvidno je, da odpade najvišji procent v povprečju na poškodbe rok in prstov, sledijo poškodbe glave (tudi oči), nato spodnje okončine do stopala, sledijo stopala in prsti na

nogi nato pa zgornje okončine, prsni koš in trebušno ledveni predel.

2. Razvidno je, kolikšen procent »A« nezgod odpade v posameznih obratih na različne dele telesa; tako je razvidno, da odpade v mehanični delavnici največji procent obratnih nezgod na poškodbe glave, v transportu na poškodbe prsnega koša, v energetiki na zgornje okončine, roke in prsti na rokav, poškodbe trebuha in ledvenega predela pri uslužbencih, poškodbe spodnjih okončin tudi pri uslužbencih, poškodbe stopal s prsti pa v energetiki.

3. Primerjava podatkov iz tabele je možna nadalje v tem smislu, da primerjamo pogostost poškodovanih delov telesa v posameznem obratu s tovarniškim povprečjem pa tudi med posameznimi obrati. Odstopanja, ki jih dobimo, so lahko zelo poučna, če se ne karakteriistična za posamezni obrat.

(Se nadaljuje)

Dr. Slavko Šopar

Ob nedavnih mladinskih prireditvah

Pretekli mesec so člani našega mladinskega aktiva sodelovali na dveh mladinskih prireditvah. Prvo pod naslovom »Mladi mladim«, je pripravil celjski Občinski komite ZMS, drugo — »Pokaži, kaj znaš« — pa naš tovarniški komite ZMS.

Gledalcem v Narodnem domu se je predstavila tudi folklorna skupina iz Dobrne

»MLADI MLADIM« ZELO DOBRO

Za to prireditev je vladalo med celjsko mladino izredno zanimanje. Dvorana Narodnega doma je bila nabito polna, mno-

mi, vokalnimi in instrumentalnimi točkami, dijaki gimnazije in učiteljskega, folklorna skupina iz Dobrne, mladinski ekipe iz Tovarne emajlirane posode in Cinkarne.

Povabilu k sodelovanju na tej prireditvi se je odzval tudi pesnik Janez Menart iz Ljubljane, ki je z recitacijo svojih pesmi navdušil mlade poslušalce v dvorani.

Ekipe iz gimnazije in učiteljskega sta se pomerili v znanju na treh področjih: v športu, zunanji politiki in na kulturnem polju. Bolje se je izkazala ekipa učiteljskega, ki je premagala gimnazije s 5 točkami razlike (22:17).

Mladinci iz Emajlirane in Cinkarne so pokazali, katera

ekipa je bolj spretna. Obe ekipi sta morali zaviti po tri šolske zvezke, komisija pa je morala ugotoviti, katera ekipa je svoje delo opravila hitreje in bolj kvalitetno. Naša ekipa je imela smolo — pokvaril se ji je lepilni trak.

Podobnih prireditev si mladi Celjani še želijo, samo v malce krajši obliki. Program, ki je trajal skoraj tri ure, je vseboval kar 17 točk. Če bi ga prireditelji skrajšali za polovico, ga vsebinsko ne bi razvrednotili, kajti s kvantiteto včasih škodujemo kvaliteti.

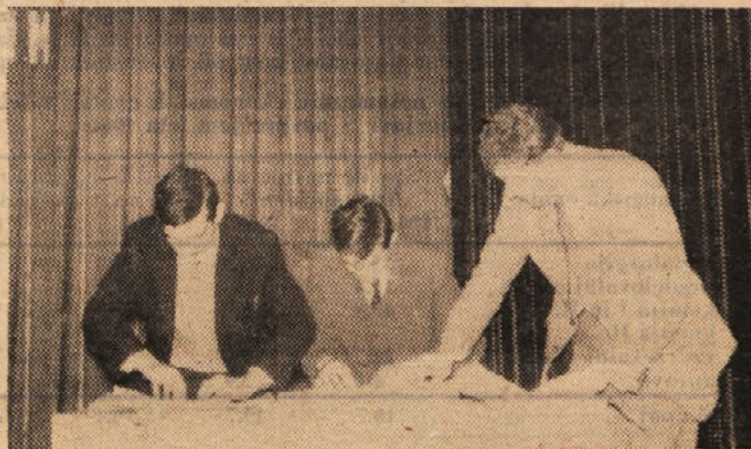
KDO JE POKAZAL, KAJ ZNA?

Nekako po enoletnem premo-ru je naš mladinski aktiv pri-

tovarne TOPER z recitacijo pesmi, ki jo je sama napisala; Alenka Pavčnik, dijakinja ESS je zapela dve ruski romanci, Branko Kukič, edini iz Cinkarne pa je zaigral kolo.

Prireditev je imela obliko nagradnega tekmovanja. »Pokaži, kaj znaš«. Trije najboljši so bili nagrajeni z lepimi nagradami. Po končanem tekmovanju so se gledalci in tekmovalci zavrteli ob plesnih zvokih.

Vsekakor je sodelovanje mladine iz različnih delovnih in šolskih kolektivov pozitiven pojav. Organizatorji prireditve zaslužijo priznanje. Toda dejstvo, da je nastopil le en mladinec iz tako številnega kolektiva, ne daje najlepše slike o aktivnosti mladih cinkarnarjev.

Naša ekipa je sicer hitro zavila zvezek, ni pa jih mogla zadovoljivo opremiti, ker jim je ponagajal zavitek lepilnega traku, ki ga niso mogli odvit

redil zabavni večer, na katerem so sodelovali: mladinke iz šole za zdravstvene delavce in mladinci iz učiteljskega z recitacijo Puškinove »Poltave«, dva zabavno glasbena ansambla — Veseli emajlirci iz Celja in Razgrajski iz Stor, Jožica Derča iz

PROBLEMI TRANSPORTNEGA ODELKA

(Nadaljevanje s 7. strani)

gove družine. Domnevamo, da posamezniki iščejo vse možnosti, kako bi prišli do dopusta, kateri pa jim ne pripada.

Razsip je še vedno prevelik. Res je, da skladiščni prostori v večini ne ustrezajo, da so neprikladni, da je treba material prevažati od vagona v skladišče. Z večjo pazljivostjo in odgovornostjo bi lahko razsip zmanjšali na minimum. Uvedeni so razni ukrepi za izboljšanje in odpravo razsipa, vendar je uspeh minimalen. Prevzgoja in priučitev delovnih navad zahteva določen čas. V glavnem pa lahko trdimo, da je delovni učinek na zadovoljivi ravni in da se delavci - razkladalci trudijo doseči čim boljše uspehe.

Tu sem se dotaknil samo enega problema, to je problem delavca-razkladalca, ostane pa še vrsta problemov, katere bom nakazal prihodnjič. Vili Špat

Alenka Pavčnik iz ESS je prvič nastopila javno. Zapela je dve romanci: ldi in Zvone praporci

gi pa so še po pričetku sporeda čakali na »karto odveč«.

Program je bil vsebinsko zelo pester. Predstavili so se: pevski zbor II. osnovne šole pod vodstvom E. Goršiča, učenci celjskih osemletk z recitacija-

Dijakinje iz Šole za zdravstvene delavce in dijaki iz učiteljskega — sedaj pedagoške gimnazije, so recitali Puškinovo »Poltavo«

GASILCI OCENILI SVOJE DELO

Industrijsko gasilsko društvo je imelo v marcu redni letni občni zbor. Poleg članov društva so se zbora udeležili predsednik DS tovariš Potočnik, podpredsednik sindikalne podružnice, tovariš Tratnik, direktor kadrovskega sektorja tovariš Sagadin, predstavnik Občinske gasilske zveze tovariš Mackovšek, predstavnik IGD Štore in GD Gaberje.

Predsednik društva ing. Kapsus je v poročilu orisal vse podrobnosti o delu društva in članov požarno varnostne službe. Tovariš predsednik se je posebno zahvalil članom društva za delo, ki so ga opravili ob poplavi v lanskem letu, ko so žrtvovali veliko prostovoljnih ur in so se že prav kmalu po nesreči zgledali v gasilskem domu. Poročilo govori o izvajanju preventivnih požarno varnostnih ukrepov v posameznih obratih. Ponekod se ne zavedajo, da je preventiva prva, ki zmanjšuje možnost, da bi prišlo do požara. Nekateri obrati zaslužijo pohvalo, ker dosledno upoštevajo navodila požarno varnostne službe. V preteklem letu smo sodelovali pri gašenju dveh požarov in sicer v AZO I in v sejalnici cinkovega prahu. Intervencija je bila hitra in uspešna. Poleg teh po-

žarov je gasilska služba registrirala 33 začetnih požarov, ki pa niso predstavljali večje nevarnosti, niti niso povzročili večje škode. Predsednik je v poročilu pohvalil budnost službe požarne varnosti, ki je pri omenjenih požarih takoj intervenirala.

Po poročilu se je razvila živahna razprava. Znova je bilo načeto vprašanje, kaj bo s shrambo za gasilsko orodje, ker sedanja shramba v Cinkarni ne ustreza in je predvidena za rušenje. Prav tako je tudi z gasilskim domom v obratu OOB, ki je razpokal in je tudi predviden za rušenje. Člane društva zanima kakšni ukrepi so storjeni, da bo dragocena oprema prišla pod primerno streho. Ravno tako so se dotaknili vprašanja dotacij, ki so potrebne za normalno društveno življenje. Poudarjeno je bilo, da proračun, ki ga sprejemajo na občnem zboru še do sedaj ni bil nikdar uresničen, čeprav so točno obrazložili, zakaj se bodo trošila finančna sredstva. Nadalje se člani društva zanimajo, kako kaže z nakupom opreme, predvsem prevoznega sredstva. Star gasilski avto TAM je že dotrajal, potreben bi bil generalnega popravila, kar se pa ne izplača, ker je avto že prestar in je bil predelan iz tovornega avtomobila. Zbor je apeliral na predstavnike organov upravljanja in utemeljil potrebo po takem vozilu za naš kolektiv.

Razprava je tudi kritično obravnavala vključevanje mladih ljudi v gasilske vrste. Kot vemo, ni pritoka mladih v gasilske vrste. Odgovor je popolnoma enostaven, mladi ljudje neradi prihajajo v gasilske vrste zaradi tega, ker je gasilsko delo težko, ker ni podobno nobenemu športu. Gasilsko društvo pa jim tudi ne more ničesar nuditi, kar bi mladino pritegnilo v gasilsko organizacijo.

V razpravo so posegli vsi gostje. Tovariš Sagadin se je dotaknil kadrovske politike in je poudaril, da bo treba na vsak način vrste pomladiti. Članstvu se je v imenu uprave zahvalil za izredno požirčnovalno delo ob poplavi v lanskem letu.

(Nadaljevanje na 15. strani)

NAKNADNO UVELJAVLJANJE DELOVNE DOBE

V: V začetku preteklega leta sem preko oddelka za socialno zavarovanje v Cinkarni vložil pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Celju zahtevek za priznanje pravice do osebne pokojnine. Od Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje sem ob koncu meseca junija 1964 prejel odločbo s katero mi priznava pravico do osebne pokojnine od 15. maja 1964 dalje, to je z dnem, ko sem izpolnil starostne pogoje — 55 let starosti.

Iz navedene odločbe je razvidno, da sem z dnem upokojitve imel 36 let, 10 mesecev in 20 dni pokojninske dobe. V delovnem razmerju sem bil vse do prejema odločbe, to je do 31. junija 1964.

Rad bi vedel, če mi bo Komunalni zavod za socialno zavarovanje ob prevedbi moje pokojnine po novem zakonu upošteval zaposlitve po upokojitvi? Če mi namreč zavod to delovno dobo upošteva, bi dopolnil 37. leto pokojninske dobe.

O.: Prevedbe pokojnin opravljajo Komunalni zavodi za socialno zavarovanje v celoti po uradni dolžnosti, to je brez zahteve upokojenca in na podlagi podatkov, ki so navedeni v že izdanih odločbah o pokojninah. To se pravi, da bo zavod ob prevedbi vaše pokojnine upošteval polna leta pokojninske dobe to je v vašem primeru 36 let. Za dopolnitev 37. leta pokojninske dobe, ki ste si jo pridobili z delovno dobo, po upokojitvi, je potrebno, da vložite zahtevek pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Celju, da vam to delovno dobo prišteje k že priznani pokojninski dobi. S tem, da dopolnite nepolno 37. leto pokojninske dobe, se vam osebna pokojnina, po novem pokojninskem zakonu poveča za 2%. K zahtevku je potrebno priložiti potrdilo o trajanju zaposlitve po upokojitvi. To potrdilo vam izda oddelek za zaposlovanje delavcev pri kadrovskem sektorju v Cinkarni.

To pojasnilo oziroma navodilo, pa ne velja samo za vas temveč za vse tiste, ki so bili po upokojitvi še dalje v delovnem razmerju vsaj toliko časa, da so do dneva upokojitve s to pridobljeno delovno dobo do-

polnili, nedopolnjeno zadnje leto pokojninske dobe.

So pa tudi primeri, ko si zavarovanec ni uveljavil vse delovne dobe zaradi prepričanja: »Saj 35 let delovne dobe imam, več pa je tako ne potrebujem«, nekateri pa zato, da bi se izognili stroškom, ki bi nastali s prihodom oddaljenih prihodov na zaslišanje. Tako stališče je bilo z ozirom na pogoje prejšnjega pokojninskega zakona razumljivo, saj je na višino pokojnine vplivala skladnost pokojninske dobe s starostno oziroma obratno. Medtem pa se sedaj, po novem pokojninskem zakonu, pokojnina poveča za 2% za vsako pokojninsko leto.

Poudarjamo pa, da se za odmero pokojnine upošteva pokojninska doba samo do 40 priznanih let delovne dobe.

Fotografski krožek znova deluje

Dne 12. marca so se po daljšem mrtvilu spet sestali člani fotokrožka, ki deluje v okviru Ljudske tehnike. Čeprav so bila pravočasno poslana vabila vsem članom, se je občnega zbora udeležila komaj petina članov. Kljub temu se je razvila uspešna debata in kaže, da bo novi krožek, ki ga vodi tovariš Rudi Kolar, kos številnim nalogam, ki ga čakajo.

Osnovni problem je ureditev temnice, ki bo zdaj v novih prostorih kluba Ljudske tehnike. Na razpolago bosta dva temnična prostora, kar bo omogočalo, da bosta lahko delala dva amaterja hkrati, ne da bi pri tem drug drugega ovirala. Vsi člani krožka so pripravljani pomagati pri preselitvi v nove prostore, ko pa bodo ti urejeni, ima krožek osnovne pogoje, da lahko začne z uspešnim delom.

Kakšna bo dejavnost krožka? Prej, ko v Cinkarni še ni bilo fotoslužbe, je fotokrožek lahko uspešno deloval predvsem na

področju dokumentacije. Ker ima tovarna svojo fotoslužbo, zdaj ta dejavnost odpade, zato pa pride do veljave res amaterska dejavnost. Veliko članov kolektiva fotografira, zakaj se torej ne bi povezali med seboj, izmenjali izkušnje, in kritično ocenili svoje delo? Na tem sestanku so sklenili, razpisati začetniški tečaj črno bele fotografije, ki bi bil predvidoma v maju, obenem pa še začetniški tečaj barvne fotografije. Upajmo, da bo na razpisa zadovoljiv odziv.

(Nadaljevanje na 14. strani)

Četrto stoletje v topilnici

V zgodovini našega podjetja in verjetno tudi drugih cinkarn so bili zelo redki taki sodelavci, ki bi se lahko postavljali z jubilejem, kot se postavlja naš jubilar, topilec tovariš Jurij Zabav.

Tovariš Jurij Zabav bo dne 5. maja 1965 dopolnil 25 let dela na naših destilacijskih pečeh kot topilec. Četrto stoletje dela na najtežjem in fizično najbolj izčrpavajočem delu v našem podjetju.

Tovariš Jurij Zabav je rojen 30. marca 1916. leta kot sin devetčlanske družine pri Sv. Mohorju pri Rogaski Slatini. Dokončal je 6. razred osnovne šole v sosednji vasi. Pred odslužitvijo vojaškega roka v stari Jugoslaviji je trdo delal na posestvu svojega očeta. Ker pa je manjkalo denarja za preživljanje, saj je bilo še lačnih ust, je moral jubilar s trebuhom za kruhom. Pot ga je privedla rojstnemu kraju najbližjemu mestu, Celje. Tu je iskal različne službe. Zaposloval se je kot dnevničar pri raznih privatnikih in celjskih podjetjih. Po dolgem iskanju in mnogih prošnjah je bil slednjič sprejet v Cinkarno, toda samo kot dnevničar za raztovarjanje cinkovih koncentratov. To prilagodnostno in težaško delo je z veseljem sprejel, saj je bil izbran izmed mnogih brezposelnih delavcev, ki so takrat redno oblegali vrata Cinkarne. Tu je stopil na pot industrijskega delavca. Njegovo veselje nad pridobljeno zaposlitvijo pa ni bilo dolgo. Po preteku treh mesecev je moral ponovno zapustiti delo, ponovno je moral v vrste armade brezposelnih, ki niso vedeli kje bodo obedovali, večerjali ali celo mirno spali.

Sele že omenjenega 5. maja 1940. leta je bil sprejet, kot stalni delavec v topilnico surovega cinka, kot topilec. Mirno in brez besed je preстал nagajanje starih topilcev in še starejših kurjačev, ki so v vsakem novincu videli nevarnost za prevzem njihovega delovnega mesta. Prišla je druga svetovna vojna. Kakor ostali topilci je tudi naš Jurij moral še bolj vestno opravljati svoje delo. Pokoriti se je moral novemu še hujšemu izkoriščanju. Toda tudi ta leta so minula.

Po osvoboditvi se je z vso nemo vključil v izgradnjo našega podjetja. Kakor ostali topilci je tudi on pomagal s prostovoljnimi urami zgraditi današnjo kopalnico, ki je bila malo pred koncem vojne porušena. V topilnici pa je kot izkušen topilec in brigadir pomagal novo zaposlenim delavcem pri izučevanju dela na destilacijskih pečeh. Kot »brigadir«

delal na večini starih pečeh. Vsi njegovi sodelavci, ki so prej ali slej prišli v tovarno so prevzemali druga dela, ki so jim olajšala fizične napore topilca. Le on je vedno in vztrajno odklanjal premestitev na kurjaško mesto z izgovorom, da je še dovolj močan in sposoben za opravljanje dela pri ma-

nevru. Leta so tekla in naš Jurij še vedno ob določenem času v zgodnjih jutranjih urah stoji pred svojo pečjo in skupno z mnogo mlajšimi tovariši opravlja svoje izredno naporno delo — delo topilca pri manevru. Pri tem delu mu bo 5. maja 1965 preteklo četrto stoletje, ki zanj pomeni življenje. Ta edinstven jubilej je čakal zdrav in čil.

Njegovi sodelavci, kakor tudi obratovodstvo mu k jubileju čestitajo in kličejo: »še na mnoga skupna leta dela!«

Tovariš ZABAV že 25 let dela pri topilniških pečeh. Premestitev na lažje delovno mesto odklanja, in pravi, da je še dovolj močan za delo pri manevru

Šahovski brzoturnirji

V februarju in marcu je bilo odigranih šest brzoturnirjev, ki so se končali takole:

Prvi turnir: 1. — 2. ing. Klinger in Šnajder, 3. ing. Ružič, 4. ing. Pipuš.

Na drugem brzoturnirju sta si prvo in drugo mesto delila Zvone Arh in ing. Pipuš, 3. Jovanovič, 4. ing. Ružič, 5. Šnajder, 6. Čeh ml.

Na tretjem brzoturnirju je zmagal Arh, 2. Šnajder, 3. Jovanovič, 4. Dečko, 5. ing. Ružič, 6. Počivalšek, 7. Persolja.

Četrty turnir je bil ob letnem občnem zboru sekcije. Na tem turnirju so igrali po izločilnem sistemu, zmagal je ing. Pipuš, ki je v finalu premagal Arha, sledili so: Dečko, B. Ramšak, Šnajder, Jančič itd.

Na petem brzoturnirju sta prvo in drugo mesto delila: ing. Klinger in ing. Pipuš, preostali pa so se zvrstili takole: 3. Šnajder, 4. Dečko, 5. Persolja.

Šesti brzoturnir pa se je končal z naslednjo razvrstitvijo: 1. ing. Ružič, 2. — 4. Šnajder, ing. Pipuš in Dečko, 5. B. Ramšak. J. S.

Fotografski krožek znova deluje

(Nadaljevanje s 13. strani)

Marsikdo ima veliko število barvnih diapozitivov, ki jih pa ni sam razvil. Prevladuje namreč mnenje, da je to prekomplikirano ali predrago. Priključite se našemu krožku in prepričali se boste, da ni prav nič kompliciranega! Najbrž boste potem tudi barvne filme razvijali sami, v nadaljevalnem tečaju barvne fotografije pa boste imeli pri-

ložnost sami napraviti tudi barvno fotografijo!

Fotokrožek je že z uspehom organiziral večer barvnih diapozitivov, kjer so posamezni člani prikazali svoje diapozitive. Večer je potekal v zelo prijetnem vzdušju in upajmo, da bo takih še več. Prav tako bo zaživela sekcija za amaterski film. Krožek razpolaga s kinokamero, ki pa je bila doslej

neizkoriščena. Pričakujemo, da bomo letos imeli vsaj en večer naših filmov!

Po vsakem tečaju bomo organizirali tudi interno razstavo, ki se je bodo lahko udeležili tudi starejši fotoamaterji. Tudi tu se bo odražala naša prizadevnost. Člani krožka so izvolili nov odbor, ki ga sestavljajo: Rudi Kolar (predsednik), Pavel Zele (gospodar) in člani: tovarišica Fegeševa, ing. Senčar ter ing. Klemenčič.

Naloga, ki čakajo fotografski krožek v tem letu niso majhne. Le s sodelovanjem vseh jim bo lahko kos. Zato — pridite in sodelujte! Vsakega novega člana bomo z veseljem sprejeli — tisti pa, ki jim služi fotokrožek le zato, da si sposodijo fotoaparat, ostala dejavnost jih pa ne zanima, naj kar ostanejo doma! Takšna dejavnost ne vodi k uspehom.

Fotokrožku želimo kar največ uspehov pri delu in pri sodelovanju na raznih razstavah.

J. K.

Tečaja za fotoamaterje

Fotografski krožek pri Ljudski tehniki v Cinkarni prireja v maju:

- začetniški tečaj za črno-belo fotografsko tehniko in
- začetniški tečaj za barvno fotografijo

Prijave sprejema vodja fotografskega krožka tovariš

Rudi Kolar — interni telefon 68.

Počitniška zveza nudi ceneno letovanje

ZA 6.500 DINARJEV 10 DNI V MAKARSKI!

Počitniška zveza Celje in beograjska Univerza organizirata tudi letos letovanje v Makarski za mladino do 25 let in sicer v letovišču »SAVINJA - GORAN«.

Makarska je osrednji kraj turistično znane makarske riviere. Leži približno 60 kilometrov južno od Splita, nad njo pa se dviga 1800 metrov visok gorski masiv Biokova. Klimatski pogoji so izredno ugodni.

Letovišče »SAVINJA - GORAN« leži v borovem gozdičku približno 16 minut hoda od pristanišča in razpolaga z lastno plažo, opremljeno s prhami.

Letoviščarji bodo bivali v šotorih in weekend hišicah. Vsak šotor je opremljen z dvema posteljnima z mrežo in žimnico ter ostalo posteljno opremo. V hišicah je štiri ali šest postelj. Razmestitev vanje pa določa izključno uprava letovišča.

V vsaki izmeni pripravijo letovišče več izletov v turistično

znane kraje makarske riviere ter izlet na Biokovo in v Dubrovnik.

Letovišče posluje v 9 izmenah po 10 dni in sicer:

1. izmena od 19. junija do 29. junija 1965
2. izmena od 29. junija do 9. julija 1965
3. izmena od 9. julija do 19. julija 1965
4. izmena od 19. julija do 29. julija 1965
5. izmena od 29. julija do 8. avgusta 1965
6. izmena od 8. avgusta do 18. avgusta 1965
7. izmena od 18. avgusta do 28. avgusta 1965
8. izmena od 28. avgusta do 8. septembra 1965
9. izmena od 8. septembra do 18. septembra 1965

Izvršni odbor PZJ občine Celje prodaja rezervacije za 120 mest v vsaki izmeni in rezervira vagon na relaciji Celje-Split in nazaj.

Cene dnevnega penziona:

I. — 650. dinarjev: za mladino do 25. leta pod pogojem, da so člani katerekoli mladinske organizacije (ZMS, taborniki, esperantisti, mladi planinci itd.).

II. — 1200 dinarjev: za ostale koristnike nad 25 let. (le tedaj, če letovišče razpolaga s prostimi mesti).

Kdor želi imeti rezerviran sedež za potovanje v Makarsko plača razen rezervacije za leto-

vanje (2100 din) še 200 dinarjev za rezervacijo v direktnem vlaku Celje-Split za eno smer.

Odhod vlaka iz Celja je en dan pred pričetkom vsake izmene npr. 18. junija, 28. julija itd. iz Splita pa zadnjega dne vsake izmene npr. 29. junija, 9. julija itd.

Interesenti lahko plačajo tudi celoten znesek 7000 dinarjev (penzion za 10 dni bivanja v letovišču, rezervacija za mesto v letovišču in rezervacija za vlak v obe smeri).

WADI - EL NATROUN 64

Utrujena zaradi naporne noči sva se z Zokijem zjutraj prepozno zbudila. Tako sva zamudila skupni odhod na tradicionalno vojaško paradno, v počastitev nacionalnega praznika.

Da bi nama hitreje mineval čas, sva naredila »kratko ekskurzijo« po Kairu. Daleč si seveda nisva upala, da se ne bi izgubila.

Ogledovala sva trgovine, bila na »bazarju« in nisva si mogla kaj, da ne bi zašla v restavracijo na vroči čaj.

Po kosilu so nama ostali pripovedovali o vtisih s parade, o dirigiranih raketah, ki so bile prvič prikazane in o tem kako se je podrla tribuna. Žal nama je bilo, da nisva mogla videti vsega, toda ...

Popoldne smo se zbrali pred hotelom. V programu smo imeli ogled trdnjave Citadele. Tam naj bi prisostvovali II. delu »Zvoka in svetlobe«.

Kot po navadi, smo tudi danes morali čakati na avtobus. Hasan in Rafat sta se nama

Vse skupine imajo na železnici in na ladji 75 odstotkov popusta!

V vsaki izmeni bo v letovišču bivalo tudi 50 mladink in mladincev iz tujih držav.

Vsi, ki si želite že sedaj zagotoviti udobno potovanje z rezerviranim sedežem na direktnem vlaku Celje-Split in nazaj, vplačajte rezervacijo 2.500 dinarjev (2.100 + 400), najkasneje do 24. aprila 1965. Prijave sprejema tovarišica Ivanka Svagula int. tel. 220.

opravičevala, toda saj nam je že vsem bilo znano, kaj za njih pomeni biti točen (najmanj polurna zamuda). Sonce je še vedno močno pripekalo in prepoteni smo komaj čakali, da se pripeljemo na Citadelo in si tam poiščemo zaželeno senco.

Po dvajsetminutni vožnji (po mestu smo morali zaradi velikega prometa voziti počasi) smo se pripeljali v staro trdnjavo, ki je ponos Kaira in cellega Egipta.

Citadelo je zgradil leta 1183 Salah-ed, Din Al Ajub (Saladin) na vzpetini blizu tedanjega mesta El Kahira, da bi s tem pokazal svojo moč in bogastvo. Citadelo sestavljajo sedaj zelo pomembni zgodovinski spomeniki, iz katerih se zrcali visoka kultura tistega časa in smisel za estetiko in arhitekturo.

Najbolj znana je Otomanska mošeja, zgrajena 1825. leta, muzej v palači El — Gavhara, ki je bila rezidenca egipčanskih guvernerjev v XIX. stoletju, zgrajena v otomanskem stilu s čudovito dekoracijo.

Vso pozornost je pritegnil 90 m globok vodnjak z dvema nadstropjima (50 in 40 m), Josefa Salah — Ed — Dina. Zgradili so ga zato, da jim ne bo primanjkovalo vode, če bi sovražnik oblegal trdnjavo.

Na severnem delu Citadele je zgrajena mošeja Mohameda Alija (alabaster mošeja), ki je vidna daleč naokoli. Mošejo sestavljata dva dela in sicer: vzhodni del, kvadratske oblike, pokrit s kupolo visok 52 m in s premerom 21 m. Zidovi so obloženi z znanim alabastrom, zgornji del kupole pa je okrašen z raznobavnimi steklenimi ploščami in zlatimi okraski. Notranost mošeje Mohameda Alija je okrašena z raznovrstnimi slikami in ogromnim kristalnim lustrom.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Gasilci so zborovali

(Nadaljevanje s 13. strani)

Sprejet je bil tudi plan dela za leto 1965 in proračun finančnih sredstev. Občni zbor društva je pokazal, da imamo v podjetju močno operativno enoto, ki jo bo pa še treba okrepiti z mlajšimi člani. Nadalje bo treba posvetiti vso skrb vzgoji vseh članov kolektiva in najstrožje izvajati preventivne ukrepe v vseh obratih v našem kolektivu. Zbor je zadolžil upravni odbor društva, da mora skrbeti za izpolnitev plana dela in posvetiti vso skrb nabavi primerne orodja za morebitne večje katastrofe — poplava in podobno. Zbor je dovolj jasno analiziral vse slabosti in dobre strani dela gasilskega društva in službe požarne varnosti. Vsi člani društva morajo biti vedno pripravljeni, da bodo vestno in pošteno opravljali svoje naloge, le taki bodo kos nevarnemu sovražniku — ognju, kadar bo skušal ogroziti našo skupno imovino.

S. L.

Zadnja premiera v Slovenskem ljudskem gledališču Celje je bila komedija NASI TRIJE ANGELI, ki je bila tako pri publiku kakor pri kritiki zelo lepo sprejeta. Delo je še zdaj na repertoarju in si ga lahko ogledate. Duhovito pripoveduje o treh kaznjencih, ki pomagajo obubožani družini v lepšo prihodnost. Režiser je Miran Herzog. V vlogah treh kaznjencev (na fotografiji) nastopajo Janez Skof, Volodja Peer in Branko Grubar

Sindikavno moštveno prvenstvo Celja

V dneh od 5. do 25. marca je bilo sindikalno moštveno prvenstvo Celja, ki ga je organiziral ObSS Celje v počastitev 20-letnice osvoboditve.

K tekmovalstvu se je prijavilo 16 moštev. Tekmovalci so igrali po skrajšanem sistemu samo 5 kol. Taka udeležba — že nekaj let je nismo zasledili, je dokaz, da so sodelujoče ekipe pravilno razumele pomen tekmovalstva.

Na tem tekmovalstvu, ki je potekalo v prijateljskem vzdušju,

je ponovno zmagalo moštvo železarjev iz Štor, ki so si pripobili 20,5 točk. Naše moštvo je s točko manj zasedlo drugo mesto, kar lahko še štejem za uspeh, saj smo na nekaterih tekmah nastopili kar s štirimi rezervami. Seveda tam pa ni bilo pričakovati posebnega uspeha. Tretje mesto so zasedli igralci Ingrad z 18,5 točkami, četrto je moštvo Klime, ki je osvojilo 18 točk; sledijo: 5.—6. Občina Celje in Tehnometator, 7. Zlatarna, 8.—10. Emajlirana, Libela in Aero, 11. Elegant, 12. Kovinotehna, 13. Finomeha-

nika, 14.—15. Tkanina in Veležitar, 16. Zavod za rehabilitacijo invalidov.

Prvim štirim plasiranim ekipam je ObSS podelil lepa praktična darila.

Tekmovalstvo je vodil tovariš Stane Pertinač.

J. S.

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. aprila do 15. maja 1965.

KINO UNION

- Od 15. do 16. aprila
»ZGREŠENI SEŠTANKI«
poljski film
- Od 17. do 20. aprila
»MED JASTREBI«
jugoslovansko-nemški barvni Cs film
- Od 21. do 24. aprila
»SKRIVNOSTNI JUDEX«
francoski film
- Od 25. do 27. aprila
»RAZBITO OGLEDALO«
ameriški Cs film
- Od 28. do 30. aprila
»SONCE V MREŽI«
češki film
- Od 1. do 5. maja
»PTICI«
ameriški barvni film
- Od 6. do 7. maja
»GOSPOSKA ČETRT«
madžarski film
- Od 8. do 10. maja
»SOJENJE V NURNBERGU«
ameriški film
- Od 11. do 12. maja
»KJE JE GENERAL«
poljski film
- Od 13. do 14. maja
»VSE OSTANE LJUDEM«
ruski film

KINO METROPOL

- Od 16. do 17. aprila
»ZIVI IN MRTVI«
I. del, ruski film
- Od 18. do 19. aprila
»ZIVI IN MRTVI«
II. del, ruski film
- Od 20. do 22. aprila
»DVA JEZDECA«
ameriški barvni Cs film
- Od 23. do 26. aprila
»DŽUNGLA LEPTIC«
angleški barvni Cs film
- Od 27. do 28. aprila
»MORILEC IN GOSPODICA«
poljski film
- Od 29. do 30. aprila
»KDO JE REKEL MIJAV?«
ruska barvna risanka (samo za šole)
- Od 29. do 30. aprila
»AKROBAT«
dansko-francoski film (kinoteka)
- Od 1. do 4. maja
»ZMAGOVALCI«
ameriški Cs film
- Od 5. do 6. maja
»ZAKONSKI PREPIRI«
poljski film
- Od 7. do 8. maja
»DOLGI DAN«
ruski barvni film
- Od 9. do 11. maja
»ZAPELJNA IN ZAPUSCENA«
italijanski film
- Od 12. do 16. maja
»VINETUO«
II. del, jugoslovansko-nemški barvni Cs film

MATINEJE

- Dne 18. aprila
»AMBICIOZNA«
francoski barvni film
- Dne 2. maja
»LETO JE KRIVO VSEGA«
jugoslovanski film
- Dne 16. aprila
»BELE NOCI«
italijanski barvni Cs film

Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri, matineeje pa ob 10. uri dopoldne. Program objavljamo po podatkih kinematografskega podjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

KADROVSKE VESTI

V mesecu marcu 1965 prišli v podjetje: Selčič Jožef, Kirlojevič Ljubisav, Lapadotović Marjan, Zerjav Franc, Drogenik Marija, Paunović Vlastimir, Vidovič Dragomir, Pečnik Jože, Milošević Djuro, Bogič Branko, Dečman Ivan, Koeman Jurij, Klasič Milan, Pavlič Leopold, Krajnc Viktor, Čalasan Pavle, Gregorič Jože, dr. Marković Jovan, Kukič Mira, Stros Ing. Ciril, Vdovič Drago, Ovcar Jože, Koželj Stjepan, Gilha Ana, Fijačko Edvard, Fruh Mirko, Kunstek Stjepan, Podgoršek Anton, Lugačič Milan, Tratnik Franc, Razman Karl, Arzenšek Alojz, Krajnc Rudolf, Znidaršič Jožef, Košič Alojz, Stubičar Melanija, Strnad Anton, Novokmet Aleksander, Lindič Stanko, Sivka Jože, Plavčak Janez, Černešek Anton, Robida Ivan, Zagradnik Evgen, Darda Mirko, Megarčič Stefan, Mužar Milan, Milinarič Alojz, Oglajner Ivan, Romih Alojz, Vebler Ing. Dimitrij.

Odšli iz podjetja: Vodušek Franc, Topolovec Julius, Hršak Juraj, Velčanin Asim, Vrabl Martin, Klasič Milan, Kmetec Jože, Djemal Matuš, Djuherić Djevat, Milošević Djuro, Snol Karl, Gornik Boris, Stepanović Velja, Gaspert Vinko, Prosenjak Alojz, Krhač Stjepan, Solman Josip, Premzl Janez, Jelkič Mato, Kočnik Drago-Franc, Tukić Filip, Mallgec Dragutin, Vuzem Franjo, Malgaj Alojz, Sodlin Anton, Zveglar Dominik, Flis Vinko, Završek Ivan, Čater Rastislav, Koželj Ing. Drago, Ferlež Francišek, Mirnik Milan, Milojković Dragutin, Rugani Alojz, Kolar Drago, Milojevič Gojko, Iršič Anton.

Disciplinsko odpuščen: Vulakovič Drago, Valentič Drago.

Umrli so: Turnšek Anton, Romih Anton.

V pokoj so odšli: Hojnik Ivan, Cerar Avgust.

Poročili so se: Bedenik Janez, Rističević Budimir.

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjurc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 23. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna, Celje. Tel. 39-81, 39-82, interna 53. Tisk in kliseji ČP »Celjski tisk« Celje.

Vrednost točke

MAREC 1965

Vrednost točke
marec 1965

I. Ekonomska enota metalurgije:

1. Predpražarna in žveplena kislina	146,80
2. Aglomeracija	145,62
3. Skupne službe (1. in 2.)	151,03
4. Topilnica surovega in finega cinka	140,96
5. Cinkovo belilo	142,60
6. Keramika	142,55
7. Skupne službe obratov topilnice	143,23
8. Popravljanje samostojne proizvodne enote metalurgije	142,70
9. Kemično-metalurški analitski laboratorij	145,41

II. Ekonomska enota predelovalni obrati:

1. Valjarna cinkove pločevine	142,18
2. Cinkografija	119,07
3. Oblikovalnica cinkove pločevine	158,46
4. Cinkovi zlebovi	141,61
5. Zlca — valjana	141,61
6. Skupne službe predelovalnih obratov	148,14

III. Ekonomska enota anorganske kemije:

1. Kromov galun	157,37
2. Na-hidrosulfid in metalit	159,40
3. Na-sulfid	167,60
4. Litopon, Ba-sulfid, Zn-sulfat	146,42
5. Svinčeni oksidi	147,98
6. Superfosfat	153,17
7. Ultramarin	138,00
8. Modra galica	150,00
9. Kemični obrat III. Mozirje	138,29
10. Modri baker	150,14
11. Skupne službe anorganske kemije	150,91
12. Obratovodstvo modri baker — modra galica	150,98
13. Obratovodstvo kromov galun, Na-sulfid, svinčeni oksidi, ultramarin	153,78

IV. Ekonomska enota organska kemija:

z vsemi službami	165,00
------------------	--------

V. Ekonomska enota vzdrževalni obrati:

1. Priprava dela	145,63
2. Strojni obrat	145,63
3. Gradbeni obrat	145,63
4. Merilni obrat	145,63
5. Elektro obrat	145,63
6. Energetski obrat	145,63

VI. Predračunske enote

1. Strokovne službe	145,63
2. Družbena prehrana	145,63

VII. Celotno podjetje

145,69